

Vlaams
Parlement

ingediend op **13-Y** (2020-2021) – Nr. 1
28 oktober 2020 (2020-2021)

Beleids- en begrotingstoelichting

Energie en Klimaat
Begrotingsjaar 2021

I. INHOUDSTAFEL

I.	INHOUDSTAFEL	2
II.	INLEIDING DOOR DE MINISTER.....	4
III.	SAMENVATTING.....	5
	Budgettair overzicht in tabelvorm van de begrotingskredieten van de Vlaamse Gemeenschap (MVG excl. DAB) die in de BBT aan bod komen.	6
1.1	Beleidsveld energie.....	6
1.2	Beleidsveld klimaat.....	6
IV.	TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN	7
1	Transversale en horizontale doelstellingen	7
1.1	Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030 (VEKP)	7
1.2	Luchtbeleidsplan 2030	7
1.3	Vlaams actieprogramma Armoedebestrijding 2020-2024 (VAPA)	8
V.	BELEIDSVELD Energie – ISE Energie	8
1	Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structuurelement (ISE) energie.....	8
2	Operationele doelstellingen	9
2.1	SD 1: Evolutie naar een energiezuinig en klimaatneutraal gebouwenpark versnellen.....	9
2.2	SD 2: Transitie naar CO2-arme industrie en ondernemingen ondersteunen.	14
2.3	SD 3: Versnelde uitbouw van milieuvriendelijke energieproductie.....	14
2.4	SD 4: De transitie naar zero-emissievoertuigen versnellen.....	16
2.5	SD 5: Slimme netwerkinfrastructuur, efficiënt netbeheer en flexibel gebruik en productie.....	17
2.6	SD 6: Een effectief governancekader voor de energietransitie uitbouwen.....	19
2.7	SD 7: Een sociaal rechtvaardige energietransitie vorm geven.....	22
2.8	SD 8: Een faciliterend kader voor de energietransitie voorzien	23
3	Budgettair kader voor het begrotingsjaar.....	24
3.1	Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid.....	25
3.2	DAB's.....	46
3.3	Overige entiteiten onder gezag	47
3.4	Overige entiteiten onder toezicht.....	47
VI.	BELEIDSVELD Klimaat – ISE Klimaat	50
1	Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structuurelement Klimaat.....	50
2	Operationele doelstellingen	50
2.1	SD 1: Vlaanderen op weg naar klimaatneutraliteit	50
2.2	SD 2: Een ambitieus en realistisch klimaatbeleid voor de periode 2021-2030 ..	52
2.3	SD 3: Een ambitieus en afgestemd energie- en klimaatbeleid	55

3	Budgettair kader voor het begrotingsjaar.....	56
3.1	Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid.....	58
3.2	DAB's.....	66
3.3	Overige entiteiten onder gezag	67
3.4	Overige entiteiten onder toezicht.....	67
VII.	APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD	68
VIII.	LIJST MET AFKORTINGEN	72
IX.	BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'	75
1	ISE Energie.....	75
2	ISE Klimaat.....	79

II. INLEIDING DOOR DE MINISTER

Deze BBT Energie en Klimaat geeft een toelichting bij de geplande beleids- en begrotingsprioriteiten voor het begrotingsjaar 2021, en dit voor de beleidsvelden Energie en Klimaat. Het gaat om de eerste geïntegreerde BBT. Hiermee geven we uitdrukking aan het feit dat beide beleidsvelden sterk verweven zijn en geïntegreerd moeten worden aangepakt.

2021 zal wat het energie- en klimaatbeleid betreft volledig in het teken staan van twee cruciale uitdagingen. Enerzijds luidt 2021 de officiële start in van de nieuwe Europese beleidscyclus op vlak van energie en klimaat, die concrete invulling heeft gekregen via het Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030 (VEKP). Daarnaast zal onze aandacht volledig gericht zijn op het economische herstel ten gevolge van de coronacrisis. Het is mijn ambitie om de economische relance en de vele uitdagingen op energie- en klimaatvlak te laten samen sporen.

Wat het VEKP betreft, zal ik uitvoering geven aan de maatregelen die toegewezen zijn aan de entiteiten die onder mijn bevoegdheid vallen, alsmede de collega-ministers responsabiliseren om ook de uitvoering van maatregelen onder hun bevoegdheid te garanderen. Via het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) zullen we zorgen voor een goede monitoring, opvolging en verdere onderbouwing van het plan.

Om de Vlaamse economische relance te ondersteunen, zal ik volop inzetten op 3 pijlers die bijdragen aan het koolstofarmere maken van onze economie en samenleving in lijn met de langetermijn energie- en klimaatambities. Deze pijlers zijn: (i) een verhoging van de renovatieactiviteit, (ii) een verhoging van de hernieuwbare energieproductie en (iii) een versnelde digitalisering van ons energiesysteem.

Concreet zal ik in 2021 een grootschalig programma voor de energetische renovatie van particuliere woningen opstarten om zo een renovatiegolf op gang te brengen. Ik verhoog de energiepremies onder meer voor hoogrendementsglas en buitenmuurisolatie, voor dak- en buitenmuurisolatie in combinatie met asbestverwijdering en voor gezinnen op exclusief nachttarief. Daarnaast zorg ik voor een energielabelpremie als extra stimulans om grondige energetische renovaties te stimuleren.

Via projectoproepen voor groene warmte, kleine en middelgrote windturbines en middelgrote PV installaties verhogen we onze hernieuwbare energieproductie in lijn met de langetermijndoelstellingen op een kostenefficiënte manier en met middelen uit de energiebegroting. Daarnaast zorg ik met een PV-premie voor een aantrekkelijk investeringskader voor kleine PV-installaties. Ik versnel de uitrol van de digitale meter bij de laagspanningsgebruikers zodat 80% van deze gebruikers tegen eind 2024 over een digitale meter beschikt.

Ik hoop ten slotte dat we de goede samenwerking en de dialoog tussen alle betrokkenen ook volgend jaar kunnen verder zetten.

III. SAMENVATTING

Deze beleids- en begrotingstoelichting (BBT) heeft betrekking op alle activiteiten en begrotingskredieten van het beleidsdomein Omgeving binnen de bevoegdheden van de beleidsvelden energie en klimaat. Voor elk inhoudelijk structuurelement (ISE) concretiseer ik de strategische en operationele doelstellingen van de respectievelijke beleidsnota's in een planning voor 2021. Hierbij volg ik de structuur van de beleidsnota, met inbegrip van de daarin opgenomen strategische en operationele doelstellingen. Deze BBT omvat geen rapportering over wat reeds werd gerealiseerd. De rapportering over de verwezenlijkingen zal worden opgenomen in de BBT bij de begrotingsuitvoering.

2021 luidt de officiële start in van de nieuwe Europese beleidscyclus op vlak van energie en klimaat die concrete invulling heeft gekregen via het Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030 (VEKP). Daarnaast nemen we bijkomende maatregelen en zorgen we voor bijkomende investeringen om de economische relance te ondersteunen. Het COVID-herstelbeleid voor Vlaanderen, biedt heel wat mogelijkheden om bij te dragen aan de realisatie van de klimaatdoelstellingen én tegelijkertijd ook de werkgelegenheid en economie te ondersteunen. Ik zal - samen met de minister-president en de voltallige Vlaamse regering - het Vlaamse energie- en klimaatbeleid, maximaal integreren in het economisch en sociaal herstelbeleid.

We voorzien in 2021 een budgettaire versterking (VAK-uitgaven) van iets meer dan **123 miljoen euro** (+39 miljoen voor energie en +84 miljoen euro voor klimaat – zie tabellen onder 1.1 en 1.2) ten opzichte van 2020. Deze budgettaire versterking heeft in het bijzonder betrekking op:

- Behoud van een aantrekkelijk investeringskader voor kleine PV-installaties via de PV-premie
- Bijkomende uitgaven voor de projectoproepen voor groene – en restwarmte, kleine en middelgrote windturbines en middelgrote PV-installaties
- Opvang van ESR-aanrekenbare uitgaven die gekoppeld zijn aan de renteloze energielening+ (renovatiekrediet bij overdracht)
- Verlenging en versterking van maatregelen zoals de sloop- en heropbouwpremie en batterijpremie
- Verdeling van de nieuwe middelen voor Vlaams klimaatbeleid en bijdragen internationale klimaatfinanciering uit het Vlaams Klimaatfonds.

Behoudens de verder onder deze BBT ressorterende energie- en klimaatbudgetten voor 2021, is er voor deze legislatuur ook nog een substantiële extra financiering voorzien van 437 miljoen euro uit de centrale relanceprovisie (waarvan geraamd ongeveer de helft in 2021).

(miljoen euro)		
Omschrijving	Legislatuur	Raming 2021
Meerkost asbestverwijdering in combinatie met dak- en buitenmuurisolatie	84,00	42,00
Energielabelpremie (en aanpassingen bestaande premies) als extra stimulans om grondige energetische renovaties te stimuleren	25,35	4,85
Tijdelijke verlenging en uitbreiding sloop- en heropbouwpremie	26,25	26,25
Financiering energieluik richting eengemaakte woningrenovatiepremie	180,00	90,00
Flankerend beleid transitie oude elektrische verwarming	11,40	5,70
Verbeteren energieprestatie Vlaamse Overheid door ondersteuning investeringen via VEB	20,00	10,00

Call groene warmte	50,00	25,00
Noodkooptelingen ESR-neutraal	40,00	20,00
Totaal uit centrale relanceprovisie	437,00	223,80

Budgettair overzicht in tabelvorm van de begrotingskredieten van de Vlaamse Gemeenschap (MVG excl. DAB) die in de BBT aan bod komen.

1.1 Beleidsveld energie

Hieronder wordt de totaliteit van de energiebegrotingskredieten weergegeven die in voorliggende BBT voor dit beleidsveld aan bod komen.

TOTAAL – ENERGIE , excl. apparaatsuitgaven

	(duizend euro)				
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2020	23.436	125.699	0	206.882	239.011
Bijstelling BO 2021	-1.048	2.508	0	39.270	8.402
BO 2021	22.388	128.207	0	246.152	247.413

Het beleidsveld Energie omvat slechts één begrotingsprogramma Energie met begrotingscode QE. Deze 1-op-1 opzet zorgt voor een transparant overzicht van de budgetten binnen dit beleidsveld.

De apparaatskredieten binnen programma QA die worden ingezet voor de activiteiten van het VEKA binnen het beleidsveld Energie, worden besproken onder hoofdstuk 'VII APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD '.

1.2 Beleidsveld klimaat

Hieronder wordt de totaliteit van de klimaatbegrotingskredieten weergegeven die in voorliggende BBT voor dit beleidsveld aan bod komen.

TOTAAL – KLIMAAT, excl. apparaatsuitgaven en programma B

	(duizend euro)				
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2020	0	189.152	0	87.684	79.113
Bijstelling BO 2021	0	-2.009	0	83.751	103.769
BO 2021	0	187.143	0	171.435	182.882

Het beleidsveld Klimaat omvat slechts één begrotingsprogramma Klimaat met begrotingscode QH. Deze 1-op-1 opzet zorgt voor een transparant overzicht van de budgetten binnen dit beleidsveld.

De apparaatskredieten binnen programma QA die ingezet worden voor de activiteiten van het VEKA en het departement Omgeving binnen het beleidsveld Klimaat, worden

besproken onder hoofdstuk 'VII APPARAATSKREDIETEN EN
BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD '.

IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

1 Transversale en horizontale doelstellingen

De energie- en klimaattransitie heeft impact op alle geledingen van de samenleving en raakt aan quasi alle beleidsdomeinen. Op mijn initiatief heeft de Vlaamse Regering daarom op 3 april 2020 het Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030 (VEKP) als transversaal beleidsplan met transversale doelstellingen vastgesteld en bij elke VEKP-maatregel aangegeven welke vakminister hier verantwoordelijkheid voor neemt¹. Daarnaast zijn alle vakministers verantwoordelijk voor het klimaatcompatibel maken van het reguliere beleid binnen zijn/haar bevoegdheden (klimaatproofing).

Vanuit de energie- en klimaatbevoegdheden zal ik daarnaast ook bijdragen aan het realiseren van het Luchtbeleidsplan 2030 en het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2020-2024.

1.1 Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030 (VEKP)

Ik zorg in 2021, samen met Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA), voor de coördinatie van het Vlaams energie-en klimaatbeleid over de beleidsdomeinen heen.

Hiervoor zal ik inzetten op het formaliseren door de Vlaamse Regering én het in praktijk brengen van het afsprakenkader dat momenteel in voorbereiding is. In uitvoering van dit afsprakenkader zal het VEKA zich organiseren om de betrokken entiteiten waar mogelijk ondersteuning te bieden bij de uitvoering van hun energie- en klimaatbeleidsmaatregelen.

Vanuit de beleidsvelden klimaat en energie zal ik in 2021 prioritair inzetten op de onder ISE Energie en ISE Klimaat beschreven acties en initiatieven.

1.2 Luchtbeleidsplan 2030

Tal van maatregelen leveren naast een bijdrage tot het behalen van de energie- en klimaatdoelstellingen, tevens een bijdrage tot de luchtkwaliteitsdoelstellingen. Soms treden ze met elkaar in conflict.

Voor een bespreking van de maatregelen en prioritaire acties, verwijs ik naar de toelichting onder ISE Lucht (OD2 en OD3) in de BBT Omgeving en Natuur.

Vanuit het beleidsveld energie zal ik bijdragen aan het realiseren van het Luchtbeleidsplan wat betreft de acties binnen de huishoudelijke en tertiaire sector.²

¹ Beslissing VR van 3 april 2020 (VR 2020 0304 DOC.0294/1)

² Mededeling aan de VR van 26 juni 2020 (VR 2020 2606 MED.0214/1BIS)

Een stand van zaken voor de belangrijkste acties voor 2021 staan opgesomd onder OD 1.1, OD 1.2 en OD 1.3 van het ISE Energie.

1.3 Vlaams actieprogramma Armoedebestrijding 2020-2024 (VAPA)

Het actieprogramma werd goedgekeurd op 25 september.³ Als bevoegd minister van Energie zet ik als onderdeel van het actieprogramma in 2021 in op het versterken van het sociale energiebeleid, via de hervorming van de sociale openbare dienstverplichtingen (OD 7.1, ISE energie). In 2021 zet ik eveneens, samen met de bevoegde minister van Wonen het traject tot de integratie van de energie- en woonpremies verder (OD 1.1, ISE energie).

V. BELEIDSVELD Energie – ISE Energie

1 Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structuurelement (ISE) energie

In de beleidsnota Energie 2019-2024 werden volgende acht strategische doelstellingen gekoppeld aan het ISE energie.

- SD1: Evolutie naar een energiezuinig en klimaatneutraal gebouwenpark versnellen
- SD2: Transitie naar CO₂-arme industrie en ondernemingen ondersteunen
- SD3: Versnelde uitbouw van milieuvriendelijke energieproductie
- SD4: De transitie naar zero-emissievoertuigen versnellen
- SD5: Slimme netwerkinfrastructuur, efficiënt netbeheer en flexibel gebruik en productie.
- SD6: Een effectief governancekader voor de energietransitie uitbouwen
- SD7: Een sociaal rechtvaardige transitie vorm geven
- SD8: Een faciliterend kader voor de energietransitie voorzien.

Bij de goedkeuring van het Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030 op 9 december 2019 werd tevens beslist om voor elke maatregel uit het plan op korte termijn één of meerdere entiteiten aan te duiden die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de maatregel. De aanduiding van deze entiteiten (en derhalve de verantwoordelijke minister) gebeurde in bijlage bij een nota aan de Vlaamse regering op 3 april 2020 (VR 2020 0304 DOC.0294/4TER).

Voor een aantal maatregelen gaf dit aanleiding tot een verschuiving van verantwoordelijkheden en taken in vergelijking met de situatie op het moment van opstellen van de Beleidsnota's 2019-2024. Om die reden, wordt voor een uitvoerige beschrijving van sommige strategische en/of operationele doelstellingen verwezen naar andere BBT's.

Dit is bv. het geval voor SD4 uit de beleidsnota Energie 2019-2024, die besproken wordt in de BBT Mobiliteit en Openbare Werken. Ik volg op of deze maatregelen voldoende bijdragen tot de realisatie van de klimaatdoelstellingen.

³ Beslissing VR 25 september (VR 2020 2509 DOC.1047/1)

2 Operationele doelstellingen

2.1 SD 1: Evolutie naar een energiezuinig en klimaatneutraal gebouwenpark versnellen***OD 1.1: Het Renovatiepact voor de grondige renovatie van woningen versterken***

Uitvoering gevend aan de EPBD-richtlijn (2010/31/EU) keurde de Vlaamse Regering op 29 mei 2020 de Vlaamse langetermijnrenovatiestrategie gebouwen 2050 goed, die als bijlage bij het VEKP werd ingediend bij de Europese Commissie. Om de renovatiegraad substantieel te verhogen, zetten we in 2021 de samenwerking met de bouw-, financiële en energiesector verder via 'Renovatiepact 2.0'.

In december 2019 presenteerde de Europese Commissie de Green Deal als nieuwe groeistrategie voor een eerlijke, welvarende, competitieve en klimaatneutrale samenleving in 2050. Dit plan richt zich in de pijler Renovation Wave op het drastisch verhogen van de energie-efficiëntie van bestaande gebouwen. De structurele bijdrage van een verhoogde renovatiegraad voor de relance van de gehavende economie staat daarbij centraal. In het najaar van 2020 wordt duidelijk hoe de aangekondigde opportuniteiten op het vlak van het verhogen van de renovatiegraad alsook de daarbij gepaard gaande communicatie en EU-financiering kunnen worden benut om het Vlaamse relancebeleid te versterken.

De volgende initiatieven op het vlak van stimulering, financiering en ontzorging worden in 2021 verder uitgewerkt:

- ***Eengemaakte woningrenovatiepremie***

Met het oog op de lancering van een eengemaakte woningrenovatiepremie in 2022 wordt het met de minister van Wonen, het Agentschap Wonen-Vlaanderen en Fluvius in 2020 opgestarte ontwikkelingstraject verder gezet. De aanvragen en uitbetalingen verlopen via één loket, de administratieve afhandeling in de backoffices van de bevoegde diensten. Zowel de Vlaamse Wooncode als het Energiedecreet zullen worden aangepast.

Er wordt in 2021 een parallel traject opgezet dat nagaat hoe de bestaande woon- en energieloketten verder kunnen worden geïntegreerd en ingezet voor communicatie en ontzorging van het publiek.

Voor de financiering van het energieluik wordt deze legislatuur bijkomend 180 miljoen euro voorzien afkomstig uit de relanceprovisie (waarvan geraamd de helft in 2021).

- ***Verlenging sloop- en heropbouwpremie***

In het kader van de relance, en in afwachting van een algemene btw-verlaging naar 6% die werd aangekondigd in het federaal regeerakkoord, wordt de sloop- en heropbouwpremie (7500 euro, uitsluitend voor natuurlijke personen) die werd opgestart eind 2018, verlengd en verhoogd in 2021. Het aanvraagmoment wordt verschoven naar een termijn van 3 maand na de goedkeuring van de omgevingsvergunning, in plaats van binnen de 3 maand na aanvraag van de omgevingsvergunning. De Vlaamse sloop- en heropbouwpremie zal stopgezet worden van zodra de federale btw-verlaging van 21 naar 6 procent van kracht wordt.

In 2021 wordt hiervoor 26,25 miljoen euro voorzien afkomstig uit de relanceprovisie.

- ***Renteloze energielening+, renovatiekrediet bij overdracht en energielening prioritaire doelgroep***

Vanaf 2021 zullen nieuwe eigenaars beroep kunnen doen op een renteloos renovatiekrediet waarmee ze hun niet-energiezuinige woning (energielabel F of E) of appartement (energielabel F, E, of D) kunnen renoveren tot minstens energielabel C voor een woning of B voor een appartement. Hoe hoger het ambitieniveau van de renovatie, hoe hoger het maximaal te ontfemen bedrag, dat varieert van 30.000 euro tot 60.000 euro. De renovatie moet gebeuren binnen de 5 jaar na verwerving van de woning. Voor het verstrekken van deze renteloze renovatiekredieten zal worden samengewerkt met de banksector. Zij zullen aan nieuwe eigenaars die een woning aangekocht hebben een aanvullend renteloos hypothecair krediet kunnen aanbieden. Nieuwe eigenaars die hun woning hebben verworven ingevolge erfenis of schenking, zullen bij het energiehuis terecht kunnen voor een renteloze energielening+.

De bestaande renteloze energielening voor de prioritaire doelgroep zal in het najaar van 2020 aan een evaluatie worden onderworpen met het oog op verdere optimalisering en zodoende de financiële ondersteuning van zittende eigenaars verder te versterken. Hierbij zal eveneens aandacht worden besteed aan de 1%-lening voor niet commerciële instellingen en coöperatieve vennootschappen.

ESR-aanrekenbare uitgaven zoals rentesubsidies, vergoedingen energiehuis en beheerskosten zullen worden opgevangen via het Energiefonds.

- ***Noodkoopfonds***

Na de eerste oproep om voorstellen in te dienen voor de toekenning van steun voor energetische renovatieprojecten van noodkoopwoningen, ontving het VEA 18 projectvoorstellen goed voor de renovatie van 308 woningen (in 24 gemeenten, gespreid over 4 provincies). In het Noodkoopfonds is voor deze eerste oproep 2020 een totaal financieringsbedrag van 7,7 miljoen euro voorzien.

Het VEA stelde een stuurgroep samen voor de opvolging van de goedgekeurde projecten. De stuurgroep zal eveneens nagaan of en in welke mate het reglementair kader bijgestuurd moet worden. Hierna zal in 2021 een tweede projectoproep volgen.

In het kader van het Vlaamse Relanceplan heb ik gezorgd voor 40 miljoen euro extra middelen voor het Noodkoopfonds voor de komende jaren (waarvan de helft geraamd in 2021).

- ***Energielabelpremie en aanpassingen aan bestaande energieprijzen***

In kader van de relance en het verhogen van de renovatiegraad voor woningen die energetisch het slechtst presteren, wordt vanaf 1 januari 2021 een nieuwe REG-premie ingevoerd voor investeerders die hun woning of appartement grondig energetisch renoveren. Wie binnen een periode van 5 jaar een woning van EPC-label E/F naar EPC-label C/B/A (of in het geval van een appartement: van label D/E/F naar label B/A) brengt, kan aanspraak maken op een labelpremie die kan oplopen tot 5000 euro voor een woning van label A en 3750 euro voor een appartement van label A.

Naast deze nieuwe labelpremie, zullen vanaf 2021 ook enkele aanpassingen m.b.t. de huidige energieprijzen van kracht worden. Zo wordt de premie voor dakisolatie bij doe-het-zelf uitvoering afgeschaft. Voor wat de warmtepompboiler betreft, wordt de premie verhoogd, gekoppeld aan een bijkomende voorwaarde met betrekking tot thermische opslag. De combinatie met een premie voor een lucht/luchtwarmtepomp wordt toegelaten.

Verder worden in het kader van de relance de premies voor buitenmuurisolatie en voor nieuw geplaatst hoogrendementsglas verdubbeld vanaf 2021. De premies voor dak- of zoldervloerisolatie en buitenmuurisolatie worden verhoogd wanneer gelijktijdig met de plaatsing van de isolatie, het asbesthoudend onderdak, de asbesthoudende dakbedekking of gevelbekleding worden verwijderd.

Voor huishoudelijke eindafnemers op het distributienet die genieten van het exclusief nachttarief, worden de isolatiepremie verhoogd met 50% en worden de warmtepomp- en warmtepompboilerpremie verhoogd met 20%.

Voor financiering van zowel de nieuwe labelpremie als het deel van isolatiepremie na asbestverwijdering, wordt 109,35 miljoen euro bijkomend voorzien afkomstig uit de relanceprovisie (waarvan 46,85 miljoen euro in 2021). Voor de hogere premie en de uitwerking van bijkomend flankerend beleid voor afnemers op exclusief nachttarief wordt 11,4 miljoen euro voorzien uit de relanceprovisie (waarvan ongeveer de helft in 2021).

Wijzigingen aan de premie voor beschermde afnemers worden hieronder besproken (OD 1.3)

- ***Nieuwe aanpak energieconsulentenprojecten met renovatiecoaches en thermografieprojecten***

Op basis van een evaluatie van aflopende projecten met energieconsulenten, zullen binnen het huidige reglementaire kader regelmatig calls worden uitgeschreven voor projecten met energieconsulenten voor cruciale thema's en specifieke uitdagingen gelinkt aan concrete beleidsdoelstellingen. Voor 2021 ligt de prioriteit bij het creëren een pool van opgeleide renovatiecoaches met als mogelijk takenpakket:

- Verstrekken van eerstelijns renovatieadvies vanuit het geïntegreerd woon- en energieloket.
- Ontzorging voor specifieke doelgroepen (plan van aanpak, opvragen en beoordeling offertes, opvolging werken, oplevering ondersteunen, premies aanvragen, ...).
- Een financieringsvoorstel uitwerken op maat van eigenaar/woning.

In 2021 zullen proefprojecten worden opgestart met thermografische foto's in regio's met een goed uitgewerkt aanbod aan begeleiding bij renovatie. Dit om de langetermijn renovatiedoelstelling te personaliseren en zo de actiebereidheid te verhogen.

Opdat ook energiehuzen een energieconsulentenproject zouden kunnen uitvoeren, worden de mogelijke uitvoerders in het bestaande reglementair kader uitgebreid met publiekrechtelijke rechtspersonen.

- ***Stimulansen voor de renovatie van appartementen***

Door de structuur van mede-eigendom verlopen beslissingsprocessen voor de renovatie van appartementsgebouwen moeizaam. Om correcte en ambitieuze beslissingen te nemen, heeft de VME nood aan een helder totaaladvies met een stappenplan dat - gelet op de techniciteit - een aanzienlijk kostenplaatje kent. Om te stimuleren dat VME's dit totaaladvies laten opmaken, is er behoefte aan het ondersteunen van de opmaak van renovatieplannen voor appartementsgebouwen. Via een pilootcall wordt voor de opmaak van een masterplan BENOvatie een aanbod gerealiseerd waarop de VME beroep kan doen.

Gelet op de hoge investeringskosten die verbonden zijn aan de grondige renovatie van appartementsgebouwen, vormen de bestaande private VME-kredieten vanwege hun beperkte looptijd (max. 12 jaar) voor veel eigenaars een onhaalbare financiering. Met

als doel de looptijd van VME-kredieten gevoelig te verlengen van 10 tot 30 jaar wordt de lancering van een publiek-privaat rollend fonds voor de renovatie van appartementen onderzocht en kan een voorstel voor een proof-of-concept project worden uitgewerkt. Het voorzien in een overheidsgarantie kan daarbij een hefboom vormen voor het aantrekken van privaat kapitaal.

OD 1.2: Langetermijnstrategie voor niet-woongebouwen vastleggen

- Verplicht EPC voor grote niet-woongebouwen

Samen met de twee andere gewesten werd een gedetailleerde rekenmethode uitgewerkt. Die methode wordt in het najaar van 2020 in de praktijk getest en indien nodig bijgestuurd tegen eind maart 2021. In het voorjaar van 2021 zal gestart worden met de ontwikkeling van de softwaretool.

Parallel werkt het VEKA ook aan een alternatieve piste, waarbij het EPC bestaat uit enerzijds een gemeten aandeel hernieuwbare energie en anderzijds een vereenvoudigd berekend kengetal. In 2020 worden de rekenmethodes hiervoor afgewerkt, in 2021 wordt de software ontwikkeld en wordt een meet- en inspectieprotocol opgesteld.

- Decretaal kader en besluit renovatieverplichting

In 2020 werd de decretale basis voor een renovatieverplichting binnen de vijf jaar na notariële overdracht in volle eigendom, of bij het vestigen van een opstalrecht of erfpacht voor niet-residentiële gebouwen ingevoerd. In het najaar van 2020 wordt de invulling van de renovatieverplichting afgetoetst met de relevante stakeholders. Op basis daarvan zal de definitieve invulling van de renovatieverplichting voor niet-residentiële gebouwen vastgelegd worden en in het Energiebesluit worden verankerd.

- Dataplatform niet-residentiële gebouwen

Er wordt in 2021 een dataplatform voor niet-residentiële gebouwen ontwikkeld. Dit dataplatform moet een beter inzicht geven in de bouwtechnische en energetische eigenschappen van het niet-residentiële gebouwenpark in Vlaanderen. Daartoe zullen in het dataplatform van het VEKA verschillende reeds bestaande en toekomstige databronnen (afnamegegevens netbeheerders, EPB en EPC, energieaudit grote ondernemingen...) aan elkaar worden gelinkt op basis van het bouwregister.

OD 1.3: Acties voor de shift naar duurzame gebouwverwarming uitwerken

- Geplande acties

Aardgasdistributienetbeheerders zullen bij nieuwe grote verkavelingen en bij grote appartementsgebouwen, waarvan de omgevingsvergunning wordt aangevraagd vanaf 1 januari 2021, alleen nog kunnen voorzien in een aansluiting op het aardgasdistributienet in geval van collectieve verwarming via WKK of in combinatie met een hernieuwbaar energiesysteem als hoofdverwarming. Er zullen nog nadere regels worden bepaald met betrekking tot de grootte van de verkavelingen, de appartementsgebouwen die onder de verplichting vallen en de hernieuwbare energiesystemen die in aanmerking komen.

In het voorjaar 2021 zal er eveneens een verbod worden ingevoerd op de plaatsing van stookolieketels bij nieuwbouw en ingrijpende energetische renovaties.

In uitvoering van het VEKP zal er vanaf 2021 geen energiepremie meer worden toegekend voor het vervangen van een stookolieketel bij beschermde afnemers en wordt de premie voor de vervanging van een stookolieketel door een

gascondensatieketel verhoogd van 1.800 euro tot 2.500 euro, met een maximum van 50% van het factuurbedrag (i.p.v. 40%). Tevens wordt de bestaande doelgroep (beschermde afnemers) voor deze premie uitgebreid tot de prioritaire doelgroep van de Vlaamse energielening.⁴

- ***Regelgevend kader en ontwikkeling databank verwarming***

Om de verduurzaming van de verwarming van gebouwen te monitoren en de handhaving van de onderhoudsplicht van verwarmingsketels tot stand te brengen, wordt in 2021 een nieuwe databank ontwikkeld die een zo volledig en zo up-to-date mogelijk overzicht moet bieden van de toegepaste verwarmingstechnologie per gebouw in Vlaanderen. De databank zal verder worden ontsloten via de woningpas en heeft de nodige aandacht voor privacy en bedrijfsinformatie.

OD 1.4: Voorbeeldrol overheden inzake energiebesparing

- ***2.09% primaire energiebesparingsdoelstelling en 40% CO₂eq-besparingsdoelstelling bij lokale besturen***

In kader van de oprichting van het expertisenetwerk lokaal energie- en klimaatbeleid (cfr. OD 6.2) zullen steden en gemeenten actief ondersteund worden bij het realiseren en monitoren van deze energiebesparingsdoelstelling. De minister van Binnenlands Bestuur zal een lokaal energie- en klimaatpact in 2020 ter bespreking voorleggen aan de VVSG en de betrokken collega's van de Vlaamse Regering, met de bedoeling om het uiterlijk begin 2021 te ondertekenen. Dit lokaal energie- en klimaatpact legt de basis voor een structurele samenwerking, en staat door wederzijdse engagementen garant voor een krachtadig en concreet voor iedereen begrijpbaar lokaal klimaat- en energiebeleid. Bij de totstandkoming van dit pact wordt aan de lokale besturen gevraagd om een gemiddelde jaarlijkse primaire energiebesparing van minstens 2,09% in hun gebouwen te realiseren (inclusief technische infrastructuur, exclusief onroerend erfgoed) en om de CO₂-uitstoot van hun gebouwen en technische infrastructuur met 40% te reduceren in 2030 ten opzichte van 2015. Het expertisenetwerk rapporteert de energie en CO₂eq- besparing die de lokale overheden vanaf 2020 realiseren aan het VEKA.

- ***VerLEDding***

Een groot deel van de Vlaamse steden en gemeenten heeft het aanbod "OV2.0" van Fluvius onderschreven, dat voorziet in een roadmap voor verLEDding tegen 2030 tegen wanneer ten laatste alle openbare verlichting van gemeentewegen wordt verLED. De gemeente kan deze verLEDdingsdoelstelling ook op een andere manier realiseren. In samenwerking met de relevante stakeholders zal het expertisenetwerk lokaal energie- en klimaatbeleid (cfr. infra) de steden en gemeenten ondersteunen bij het realiseren van de verLEDdingsdoelstelling 2030, en de vooruitgang van deze doelstelling monitoren. In 2021 rapporteert het expertisenetwerk hierover aan VEKA. De volledige verLEDding van de gewestwegen biedt een enorme opportuniteit. Ik ondersteun met het VEB de minister van Mobiliteit dan ook ten volle om dit versneld tot stand te brengen.

⁴ Het gaat om de doelgroep van beschermde afnemers, natuurlijke personen die aan de voorwaarden voldoen om een verwarmingstoelage van het verwarmingsfonds te ontvangen en personen waarvan het aan de personenbelasting onderworpen inkomen van het derde jaar dat aan de aanvraagdatum voorafgaat niet meer bedraagt dan 31.550 euro verhoogd met 1.650 euro per persoon ten laste (bedragen voor 2020).

- **2,5% primaire energiebesparingsdoelstelling Vlaamse Overheid**

Het is belangrijk dat de verschillende publieke overheden een voorbeeldrol opnemen. Daarom voorziet het Regeerakkoord in het optrekken van de jaarlijkse primaire energiebesparingsdoelstelling van de Vlaamse Overheid van 2,09% naar 2,5%. Op die manier wil de Vlaamse Overheid haar voorbeeldfunctie waarmaken. Ten einde deze doelstelling op een efficiënte manier waar te maken zijn onder andere volgende acties in uitvoering bij het Vlaams Energiebedrijf:

- Opmaak actieplan energie-efficiëntie 2021-2025
- Integratie van energiebeheer in de ondernemingsplannen
- Energieprestatiecontracten

Het TERRA-platform, de Vlaamse patrimonium- en energiedatabank zal hierbij in kader van transparantie verder worden ingezet voor de rapportering en energiegebruiksgegevens in de publieke sector.

Voor de financiering wordt deze legislatuur via het VEB bijkomend 20 miljoen euro voorzien afkomstig uit de relanceprovisie (waarvan geraamd de helft in 2021).

OD 1.5: EPB beleidskader vereenvoudigen en gebruiksvriendelijker maken

Om de rekenmethodieken van de EPB-regelgeving te vereenvoudigen, zal het VEKA samen met de andere twee gewesten een nieuwe gezamenlijke aanbesteding lanceren voor technische en wetenschappelijke ondersteuning om deze methodewijzigingen te kunnen uitvoeren. Het betreft dus het vervolg op het huidige EPB-consortium dat loopt tot eind maart 2021. Parallel en als logisch gevolg van deze methodewijzigingen, zal ook de EPB-software worden aangepast met het oog op het verhogen van de gebruiksvriendelijkheid ervan (koppeling met productendatabanken, gebruikersgemak...). Tot slot zullen ook de EPB-formulieren gebruiksvriendelijker en beter leesbaar worden gemaakt.

2.2 SD 2: Transitie naar CO2-arme industrie en ondernemingen ondersteunen

Toelichting opgenomen onder OD 2.4 van Beleidsveld Klimaat – ISE Klimaat (zie infra)

2.3 SD 3: Versnelde uitbouw van milieuvriendelijke energieproductie

OD 3.1: Inschakeling productie hernieuwbare energie in marktwerking via optimalisering certificatensysteem en tendering

- ***Optimalisering certificatensysteem***

Voor nieuwe projecten wordt de komende jaren de steun geleidelijk aan afgebouwd door een verlaging van de maximale bandingfactoren. Verder zullen de nieuwe bandingfactoren voor de verschillende projectcategorieën worden berekend op basis van aangepaste, meer marktconforme rendementen (ROI) en dit per technologietype.

- **PV: premie en teruglevercontract voor kleinschalige PV**

Vanaf 2021 stopt het systeem van de zogenaamde "terugdraaiende teller" voor nieuwe PV-installaties met een maximaal AC-vermogen van de omvormer tot 10 kVA. Om de plaatsing van zonnepanelen aantrekkelijk te houden, wordt in 2021 en de jaren erna tot 2024 een geleidelijk verminderende investeringspremie voorzien bij de netbeheerders, die rekening houdt met de verwachte daling van de investeringskosten. Voor 2021 bedraagt de premie 300€/kilowatt piek tot 4 kW_{piek} en 150€/kW_{piek} tussen 4 en 6 kW_{piek}. De maximale premie voor installaties die in 2021 in dienst worden genomen bedraagt dus 1500€. De distributienetbeheerders kennen de premie toe.

De premiekosten van de netbeheerders worden gecompenseerd via het Energiefonds (nieuw in 2021: 32,4 miljoen euro), zie OD 7.2.

Elke leverancier moet voor deze installaties vanaf 2021 aan de netgebruiker de mogelijkheid aanbieden om een terugleveringscontract af te sluiten met betrekking tot het opkopen van de elektriciteit die de netgebruiker injecteert op het distributienet.

- **Call middelgrote PV & wind**

Het bestaande systeem met oproepen voor investeringssteun voor windturbines tot 300 kW wordt uitgebreid naar middelgrote zonnepanelen. Voor de windprojecten van 10 tot 300 kW en voor de middelgrote PV-projecten van 40 tot 2000 kW zullen jaarlijks minstens drie oproepen worden gelanceerd. De eerste oproep in 2021 zal worden gelanceerd op 1 april. De projecten met de laagste verhouding tussen investeringssteun en verwachte energieopbrengst worden eerst gerangschikt. Er wordt ook een apart budget voorzien voor drijvende zonnepanelen en PV op marginale gronden. De plaatsing van PV groter dan 2 MW op gebouwen wordt ondersteund. PV groter dan 2MW op grond is niet wenselijk en wordt niet ondersteund, met uitzondering van plaatsing op marginale gronden.

De financiering van de call verloopt via het Energiefonds. De beschikbare middelen worden in 2021 opgetrokken tot 25,2 miljoen euro.

OD 3.2: Zonneplan 2025 opstellen en implementeren

Het Zonneplan is een rollend actieplan met maatregelen, die moeten bijdragen aan de realisatie van de doelstelling om het geïnstalleerd vermogen aan PV in Vlaanderen op te trekken tot 6,7 GW tegen 2030.

Elders genoemde OD's en maatregelen zullen mee de uitbouw van zonne-energie in Vlaanderen ondersteunen. Meerbepaald: OD 1.2 (EPC voor grote niet-woongebouwen), OD 3.1 (PV-premie en call middelgrote PV) en maatregelen onder SD5 (Slimme netwerkinfrastructuur, efficiënt netbeheer en flexibel gebruik en productie).

Verder wordt er ingezet op verdere communicatie van bestaande initiatieven en de voorbeeldrol van de overheid.

OD 3.3: Windplan 2025 opstellen en implementeren

Het Windplan 2025 is een rollend actieplan met maatregelen voor het realiseren van een geïnstalleerd vermogen van 2,5 GW wind op land in Vlaanderen tegen 2030.

Elders genoemde OD's zullen de uitbouw van windenergie op land ondersteunen, waaronder OD 3.1 (call middelgrote wind) en maatregelen onder SD5 (Slimme netwerkinfrastructuur, efficiënt netbeheer en flexibel gebruik en productie).

Verder wordt er ingezet op communicatie van bestaande initiatieven en de voorbeeldrol van de overheid.

OD 3.4: Warmteplan 2025 opstellen en implementeren

Het Warmteplan 2025 is een rollend actieplan met maatregelen voor het realiseren van 1100 GWh extra groene warmte in 2030 (ten opzichte van 2020) én een groei in het (her)gebruiken van restwarmte.

Er worden maatregelen uitgewerkt om de opmaak van de warmtezoneringsplannen te faciliteren. Lokale besturen kunnen indien ze dat willen ondersteuning vragen aan het lokaal expertisenetwerk (OD 6.1) bij de opmaak van deze plannen.

Het regelgevend kader en de EPB-regelgeving worden geëvalueerd om een grotere stimulans te geven aan de ontwikkeling van warmtenetten gevoed met groene- en restwarmte. Het toekennen van ondersteuning aan nieuwe diepe geothermieprojecten wordt afgewogen op basis van de evaluatie van de twee (lopende) diepe geothermieprojecten.

- Call groene - en restwarmte

Het VEKA zal in het voor- en najaar van 2021 twee oproepen lanceren. De oproepen staan open voor grootschalige groenewarmteprojecten, restwarmteprojecten en warmtenetten.

Bovenop de financiering via het Energiefonds, wordt deze legislatuur extra 50 miljoen euro voorzien voor de call groene - en restwarmte en andere groene warmte initiatieven afkomstig uit de relanceprovisie (waarvan geraamd 25 miljoen euro in 2021).

2.4 SD 4: De transitie naar zero-emissievoertuigen versnellen

De bevoegdheden rond CPT (Clean power for transport) werden overgedragen aan mijn collega-minister bevoegd voor mobiliteit en openbare werken. Ik ondersteun de verdere overdracht van kennis naar het departement Mobiliteit en Openbare Werken (MOW) en volg de initiatieven die vanuit MOW genomen worden op.

OD 4.1: Laad- en tankinfrastructuur voor clean power gericht verder uitbouwen

Er wordt in het kader van de EPBD-richtlijn in de loop van 2021 een Vlaamse regeling van kracht waarin verplichtingen zijn opgenomen voor de plaatsing van laadinfrastructuur op parkings van nieuwe gebouwen of gebouwen die een grondige renovatie ondergaan. Vanaf 2025 zullen er op dat vlak ook verplichtingen zijn voor parkings bij bestaande niet-residentiële gebouwen.

OD 4.2 Bedrijfsvloten omvormen naar zero-emissie

Met de federale overheid wordt bekeken op welke wijze de versnelde vergroening van bedrijfsvloten vorm kan gegeven worden in het licht van de ambitie uit het federale regeerakkoord.

2.5 SD 5: Slimme netwerkinfrastructuur, efficiënt netbeheer en flexibel gebruik en productie**OD 5.1 Vlaams beleidskader flexibiliteit op het distributienet uitwerken**

Met de omzetting van de vierde elektriciteitsrichtlijn wordt er een Vlaams decretaal kader voor flexibiliteit opgezet. Hiermee zullen elektriciteitsdistributienetbeheerder Fluvius en de beheerder van het plaatselijk vervoernet Elia nieuwe taken krijgen om een kader voor het beheer van lokale congestie en ondersteunende diensten op te zetten. Er worden verschillende nieuwe marktrollen zoals de dienstverlener van flexibiliteit en deelnemer aan flexibiliteit gecreëerd met elk hun eigen rechten en plichten. Het decretaal kader zal in het voorjaar 2021 worden gefinaliseerd waarna nog verdere modaliteiten in het Energiebesluit zullen worden uitgewerkt.

In kader van de Green Deal wordt er gewerkt aan een invulling van de Europese strategieën energiesysteemintegratie en waterstof. De EU-strategie voor energiesysteemintegratie vormt het kader voor de energietransitie. Een geïntegreerd energiesysteem betekent dat verschillende energiedragers, infrastructuren en verbruikssectoren met elkaar zijn gekoppeld. Dit verbonden en flexibel systeem is efficiënter en vermindert de kosten voor de samenleving. In moeilijk te elektrificeren toepassingen kan waterstof worden ingezet om deze te decarboniseren.

Ik zal de initiatieven die de Europese Commissie onderneemt ter invulling en uitvoering van deze strategieën nauw opvolgen en analyseren.

OD 5.2: Uitwerken van een regelgevend en faciliterend kader voor lokale energiegemeenschappen

Met de omzetting van de Vierde Elektriciteitsrichtlijn en de herschikte Richtlijn Hernieuwbare Energie wordt er een Vlaams decretaal kader voor actieve afnemers en energiegemeenschappen opgezet. Hiermee zullen eindafnemers worden aangemoedigd om zowel individueel als in een collectief een actieve rol op te nemen in de energiemarkt en zodoende maatschappelijke, economische, sociale of ecologische doeleinden dienen. Het decretaal kader zal in het voorjaar 2021 worden gefinaliseerd waarna nog verdere modaliteiten in het Energiebesluit zullen moeten worden uitgewerkt.

OD 5.3: We moderniseren en versterken onze elektriciteitsnetten

Teneinde Fluvius te stimuleren om bij de uitbouw en het beheer van de netten beter rekening te houden met langere termijn uitdagingen zoals meer decentrale hernieuwbare energie, elektrische voertuigen en warmtepompen, zal ik een voorstel uitwerken om de modaliteiten met betrekking tot de jaarlijkse investeringsplannen te wijzigen. Naast een overzicht van de concreet geplande investeringen voor een periode van drie jaar, zal Fluvius ook een overzicht moeten voorleggen van de geplande

investerings voor de langetermijntontwikkeling van het net voor een periode van tien jaar. Dit met een bijzondere nadruk op de belangrijkste infrastructuur die vereist is voor de aansluiting van nieuwe productiecapaciteit en nieuwe belasting, inclusief warmtepompen, normale oplaadpunten en snellaadinfrastructuur voor elektrische voertuigen. Samen met Fluvius en VREG worden in het kader van het jaarlijkse kwaliteitsrapport van de VREG, mogelijke problematieken rond spanning en congestie beter in kaart gebracht.

OD 5.4. We zetten de uitrol van digitale meters verder en faciliteren het slimme gebruik van de data van de digitale meter

Zoals afgesproken binnen de Vlaamse Regering versnellen we de uitrol van digitale meters zodat eind 2024 80% van de digitale meters geplaatst is, waarbij prioriteit wordt gegeven aan prosumënten, grondige verbouwingen, klanten met een budgetmeter en klanten uit het proefproject. We zorgen ervoor dat tegen 1 juli 2029 alle netgebruikers over een digitale meter beschikken. Op basis van de jaarlijkse rapportering van de netbeheerders aan de minister en aan de VREG, en verworven inzichten, is een eerste tweejaarlijkse evaluatie van het VEKA voorzien tegen 15 mei 2021. Via een verdere ondersteuning en uitbouwen van <https://maakjemeterslim.be/> blijf ik burgers en bedrijven stimuleren om via de lokale gebruikerspoorten hun digitale meter ook slim te gebruiken.

OD 5.5 We stimuleren de zelfconsumptie van elektriciteit bij prosumënten

Nieuwe installaties vanaf 2021 krijgen een eenmalige investeringspremie bij de plaatsing van zonnepanelen (OD 3.1) en sluiten een teruglevercontract met een energieleverancier voor de injectie. Wie zijn elektriciteitsvraag zo goed mogelijk op het zonne-aanbod afstemt, kan zonder noemenswaardige investeringen tot 35% van zijn opgewekte stroom meteen benutten en zo een hoger rendement uit zijn zonnepanelen halen.

Op www.energiesparen.be demonstreren we met praktische voorbeelden hoe gezinnen hun zelfverbruik optimaliseren. De digitale meter (OD 5.4) en het toekomstig kader voor flexibiliteit en energiegemeenschappen (OD 5.1 en 5.2) zullen hierin een faciliterende rol spelen.

OD 5.6 We voorzien een kader voor energieopslag voor installaties aangesloten op het distributienet.

De bestaande premie voor thuisbatterijen die werd ingevoerd vanaf augustus 2019 werd verlengd tot eind 2021. De bestaande voorwaarden worden behouden en enkel de terugbetaling voor de kost voor de plaatsing van een digitale meter op aanvraag werd verlaagd van 300€ naar 88€. Er wordt hiervoor een budget van 1 miljoen euro ter beschikking gesteld. Hiermee kunnen ruim 500 premies worden uitbetaald. De premie zal midden 2021 worden geëvalueerd o.a. in het kader van het aangekondigde capaciteitstarief dat vanaf 2022 zal worden ingevoerd.

OD 5.7. We zetten in op een performant en efficiënter netbeheer

Volgens het nieuwe opzet van de elektriciteitsmarkt (zie OD 5.1) moeten energiediensten, zoals bijvoorbeeld flexibiliteit of opslag, vooral marktgebaseerd en concurrerend zijn. Daarom laten we niet toe dat netbeheerders

energieopslagfaciliteiten bezitten, ontwikkelen, beheren of exploiteren. We zien erop toe dat Fluvius zijn rol als databeheerder en marktfacilitator waarmaakt en op een vlotte en veilige manier energiedata verschaft aan partijen die daartoe gerechtigd zijn en die via flexibiliteitsdiensten en ondersteunende diensten kunnen bijdragen aan een efficiënt netbeheer.

Op basis van de input vanwege de VREG, Fluvius, Warmtenetwerk Vlaanderen en VVSG maken we een analyse van de optimale aanpak van de aanleg en het beheer van warmte- en koudnetten op het openbaar domein.

2.6 SD 6: Een effectief governancekader voor de energietransitie uitbouwen

OD 6.1: Kennisuitwisseling en ondersteuning van lokale besturen

De Vlaamse Regering keurde op 17 juli 2020 de toekenning goed van een subsidie van 4 miljoen euro (gespreid over 4 jaar) aan de VVSG voor de oprichting en het beheer van een expertisenetwerk lokaal energie- en klimaatbeleid. Dit expertisenetwerk, dat gericht is op een *hands on* aanpak en op terreinrealisaties zal de structurele dialoog tussen de verschillende beleidsniveaus bevorderen, en steden en gemeenten ondersteunen bij de ontwikkeling en implementatie van het lokaal energie- en klimaatbeleid. Zo zal het lokale besturen, op hun vraag steunen onder andere bij de opmaak van lokale warmteplannen (OD 3.4) en het realiseren van energiebesparing en CO₂-uitstootreductie in hun patrimonium (inclusief openbare verlichting) (OD 1.4). Via inspiratiedagen, leertrajecten en een digitale praktijkendatabank zullen succesvolle projecten en gestandaardiseerde oplossingen vlot gedeeld worden met de steden en gemeenten. Het expertisenetwerk wordt het aanspreekpunt voor steden en gemeente inzake hun energie- en klimaatbeleid. De goedgekeurde subsidiëring is voorzien voor de periode 1 september 2020 tot 31 december 2024.

Het VEB, Fluvius en de andere strategische partners zullen mee hun schouders onder dit initiatief zetten en dit zowel door het inbrengen van expertise als door het aanbieden en verder ontwikkelen van producten en diensten op maat van lokale besturen.

OD 6.2 Samenwerking met andere beleidsniveaus versterken

- Het Europees en internationale beleidsniveau

Toelichting opgenomen onder OD 2.8 van Beleidsveld Klimaat – ISE Klimaat (zie infra)

- Het Belgisch beleidsniveau

A. Tegemoet komen aan verplichtingen inzake samenwerkingsakkoord Burden Sharing 2013-2020

Op 12 februari 2018 sloot Vlaanderen met de andere gewesten en de federale overheid een samenwerkingsakkoord af in het kader van de intra-Belgische burden sharing voor de periode 2013-2020, met afspraken o.a. op vlak van niet-ETS emissies, internationale klimaatfinanciering en hernieuwbare energie.

Het derde voortgangsrapport bij het Vlaams mitigatieplan 2013-2020 geeft aan dat er, op basis van de meest recente niet-ETS-emissiegegevens, over de periode 2013-2020,

een tekort aan emissieruimte kan verwacht worden ten belope van 4,7 Mton CO₂-eq. Om een deel van dit resterend tekort te overbruggen zal Vlaanderen een beroep doen op de opgebouwde bufferhoeveelheid aan Kyoto-eenheden. Het totaalvolume van de buffer bedraagt op dit moment 3,27 miljoen Kyoto-eenheden. Op korte termijn zullen de verschillende mogelijkheden om het nog resterend tekort te compenseren grondig geanalyseerd worden, rekening houdend met de mogelijkheden voor intra-Belgische solidariteit voorzien in het samenwerkingsakkoord lastenverdeling 13-20. Indien nodig zullen bijkomende kredieten uit projectactiviteiten of bijkomende emissieruimte van andere Europese lidstaten worden verworven.

In het samenwerkingsakkoord is ook opgenomen dat Vlaanderen een doelstelling heeft van 2,156 Mtep of 25.074 GWh hernieuwbare energie tegen 2020. Er wordt in 2020 een tekort van circa 1.800 GWh geschat ten opzichte van deze doelstelling. Dit tekort heb ik recent aangevuld met de aankoop van 1.800 GWh hernieuwbare energie bij Denemarken. Deze overdracht is geregeld volgens de Europese richtlijn hernieuwbare energie om nationale doelstellingen op een kostenefficiënte manier te halen.

Als de engagementen op het vlak van hernieuwbare energie van de verschillende entiteiten uit het samenwerkingsakkoord worden gehaald, dan blijkt uit de laatste inschattingen dat de Belgische doelstelling van 13% hernieuwbare energie niet gehaald wordt. Door een hoger energiegebruik in 2020 dan in het samenwerkingsakkoord was aangenomen, wordt er nog steeds een Belgisch tekort verwacht. Hiervoor moeten binnen België nog bijkomende afspraken gemaakt worden om dit tekort weg te werken.

B. Afsluiten Samenwerkingsakkoord burden sharing 2021-2030

De drie gewesten en de federale overheid moeten een aantal afspraken maken met het oog op de naleving van de klimaat- en energiedoelstellingen die België over de periode 2021-2030 moet realiseren:

- Meerbepaald moet worden vastgesteld welke engagement elke entiteit opneemt om de Belgische niet-ETS-doelstelling voor 2030 te halen (nl. een reductie van 35% van de broeikasgasemissies in de niet-ETS-sectoren ten opzichte van het niveau in 2005) en de verplichtingen onder de LULUCF-verordening (nl. het bereiken van de zogenaamde no-debit regel waarbij er geen netto broeikasgasuitstoot optreedt door landgebruik, wijzigingen in landgebruik en bosbouwactiviteiten). Ook moet nog een beslissing worden genomen over de verdeling van de ETS-veilingopbrengsten die aan België toekomen in de periode 2021-2030 en over de Belgische bijdrage aan internationale klimaatfinanciering na 2020.
- Voor hernieuwbare energie moeten er afspraken worden gemaakt indien de minimale HE-doelstelling van 13% op Belgisch niveau na 2020 niet wordt gehaald. Verder moet de federale bijdrage voor biobrandstoffen zoals afgesproken in het Nationaal Energie- en Klimaatplan (NEKP) in het samenwerkingsakkoord worden verankerd aangezien het behalen van deze doelstelling bijdraagt aan de gewestelijke HE-doelstelling.
- Wat energie-efficiëntie betreft, kunnen afspraken worden vastgelegd m.b.t. de energiebesparingsverplichting onder artikel 7 van de energie-efficiëntierichtlijn.

Deze afspraken moeten worden verankerd in een samenwerkingsakkoord dat aan de parlementen zal worden voorgelegd. Samen met de collega's van de andere entiteiten

zal ik binnen de Nationale Klimaatcommissie streven naar een akkoord met ambitieuze, betaalbare en realistische doelstellingen voor de verschillende entiteiten.

OD 6.3: Een goede opvolging, beleidsonderbouwing en beleidsbijsturing verzekeren voor het Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030.

Om een coherent, onderbouwd, geïntegreerd en slagkrachtig klimaat- en energiebeleid te kunnen voeren, zal ik het VEA en de klimaatadministratie samenvoegen en versterken tot een slagkrachtig Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA).

Hiervoor wordt o.a. de referentietask Energiebalans vanuit VITO ingekanteld binnen het VEKA. Deze insourcing laat toe extra medewerkers bij het VEKA aan te werven om - ondersteund door het energiedataplatform - een kwalitatieve en tijdige Vlaamse energiebalans, en kengetallen voor hernieuwbare energie en WKK-inventaris op te leveren en op te waarderen als instrument voor beleidsmonitoring en -evaluatie.

Het VEKA wordt vanaf 1 januari 2021 operationeel. In de begroting 2021 zijn hiervoor de nodige herschikkingen inzake weddekrediet, werkingsmiddelen en beleidskredieten doorgevoerd.

Het VEKA zal instaan voor de goede opvolging, beleidsonderbouwing en beleidsbijsturing van het VEKP. In 2021 zullen terzake o.a. volgende initiatieven worden opgestart of verder worden uitgewerkt:

- ***Voortgangsrapportage over het VEKP 2021-2030***

Ik bereid de voortgangsrapportering over de uitvoering van de maatregelen uit het VEKP voor, als onderdeel van het voortgangsrapport over het Nationale Energie- en Klimaatplan 2021-2030 dat tegen 15 maart 2021 aan de Europese Commissie zal worden bezorgd.

- ***Energiedataplatform***

Het VEA is begin 2020 jaar gestart met de bouw van een energiedataplatform in de Cloud, dat op automatische wijze zal instaan voor de captatie, verrijking en verwerking van energiedata om zo tot betere inzichten te komen, evoluties en beleidsdoelstellingen te monitoren en actuele, kwaliteitsvolle data toegankelijk te maken voor interne medewerkers, externe instanties, stakeholders en desgevallend het grote publiek.

In 2020 lag het accent op de data van premies, EPB, EPC en energieproductie-installaties (WKK en hernieuwbare energie) en zal ook een doorstart worden gemaakt voor het ontwikkelen van de stromen van gebruiksdata van ondernemingen en tertiaire instellingen uit diverse bronnen.

In 2021 zal het energiedataplatform verder worden uitgebreid. De belangrijkste opdrachten in de scope 2021 zijn: verrijking en ontsluiting van data inzake ondernemingen en instellingen, opbouw van de energiebalans, automatisatie van de rapporteringen aan Eurostat/EC en andere structurele data-afnemers en de ontwikkeling en ontsluiting van de databank verwarming.

2.7 SD 7: Een sociaal rechtvaardige energietransitie vorm geven

OD 7.1 Het sociaal energiebeleid versterken met passende maatregelen

Heel wat kwetsbare gezinnen hebben te dure energiecontracten doordat ze de stap naar een voordeligere leverancier niet zetten, waardoor ze besparingen van enkele honderden euro's per jaar mislopen. In 2021 wordt daarom een proefproject opgestart waarbij op basis van de gegevens verzameld tijdens de energiescans, gerichte acties voor het overstappen van 10.000 gezinnen naar een voordeliger contract of leverancier worden uitgevoerd.

We grijpen de versnelde uitrol van de digitale meter bij budgetmeterklanten aan om de opbouw van energieschulden sneller te detecteren en proactiever aan te pakken. De bestaande sociale openbaredienstverplichtingen die huishoudelijke afnemers beschermen tegen afsluiting van energie, worden op basis van de nieuwe mogelijkheden geoptimaliseerd. Sinds het voorjaar van 2019 loopt hiervoor een overlegtraject met de stakeholders. De voornaamste aanpassingen die worden beoogd, zijn:

- Snellere (mogelijke) activatie van de budgetmeter, zodat de kans op schuldopbouw verlaagt.
- Bepalen van noodkrediet in tijd, in de plaats van als bedrag.
- Vereenvoudiging van de werkwijze voor afbouw van de energieschuld via de budgetmeters.
- Herziening van de werkwijze voor uitschakelen en herinschakelen van de 10A, bv. automatische heractivatie indien schuldenvrij.

Met het oog op invoering vanaf 2022, wanneer alle klassieke budgetmeters zullen vervangen zijn door digitale meters, wordt het Energiebesluit in 2021 aangepast.

OD 7.2: Betaalbaarheid van energie bewaken voor alle doelgroepen

In 2021 zal ik verder werken aan maatregelen om de energiefactuur voor de gezinnen en de ondernemingen onder controle te houden voor wat betreft de extra kosten op de energiefactuur. Het streefdoel hierbij is om de meerkosten op de elektriciteitsfactuur zeker niet verder te laten toenemen als gevolg van Vlaams beleid.

Ik zal hiervoor in 2021 volgende maatregelen nemen om de energiefactuur voor gezinnen, kmo's en grote industriële afnemers te beperken:

- Vergoedingen voor openbaredienstverplichtingen

Via de Vlaamse begroting worden er in 2021 compenserende vergoedingen voorzien vanuit het Energiefonds en de algemene uitgavenbegroting voor het beperken van de doorrekening van kosten in de energiefactuur. Compenserende vergoedingen betreffen volgende (al eerder besproken) maatregelen:

- Aangepaste premies o.a. met het oog dak- en buitenmuurisolatie in combinatie met asbestverwijdering;
- Flankerend beleid transitie oude elektrische verwarming;
- Overige REG-ODV (sociale energie-efficiëntieprojecten, energiescans, premie warmtepompboiler ...);
- PV-netbeheerderpremie;
- Sociale openbaredienstverplichtingen thermische energie: beperkte vergoedingen aan de leveranciers en netbeheerders van koude en warmte.

- ***Vergoedingen voor de opkoop van certificaten***

Om te vermijden dat nieuwe investeringen in duurzame energie worden afgeremd, wordt het risico op certificatenoverschotten nauwlettend in de gaten gehouden. Zich aandienende overschotten worden onder controle gehouden door het aantal uitgereikte certificaten van nieuwe projecten in te perken alsook door, indien nodig, certificaten rechtstreeks van de markt te halen via het opkoopcircuit van de netbeheerders. De netbeheerders worden hiervoor volledig vergoed. De komende jaren zetten we verder in op beperking van de kosten voor certificaten (zie toelichting onder OD 3.1)

- ***Uitbreiding supercap GSC met supercap WKC***

De supercapregeling, waarbij ondernemingen op ondernemings- of vestigingsniveau hun toegangshouder kunnen vrijstellen van de quotumplicht voor groenestroomcertificaten (GSC) ten belope van de elektriciteitsafname van de steunaanvragende onderneming of vestiging, wordt uitgebreid naar de quotumplicht voor warmtekrachtcertificaten (WKC). De uitbreiding van de maatregel kadert in de inspanningen van Vlaanderen om de competitiviteitshandicap van elektro-intensieve ondernemingen ten gevolge van hogere elektriciteitsprijzen te beperken. We geven hiermee, binnen de grenzen van de Europese regels voor staatssteun, concrete invulling aan het principe van de energienorm.

- ***Verschuiving kosten REG-ODV van elektriciteit naar aardgas in kader van woningrenovatiepremie***

Voor zover de begrotingsmiddelen niet volstaan om de toekenning van energiepremies door Fluvius te financieren, vormen de kosten voor de energiepremies een financiële openbaredienstverplichting voor de elektriciteitsdistributienetbeheerder. Om de evolutie naar een verdere elektrificatie te stimuleren, is de elektriciteitskost een belangrijke factor. In 2021 zal het Energiebesluit in deze zin worden aangepast.

- ***Kosten openbare verlichting***

Ik neem de nodige regelgevende initiatieven zodat de kosten voor het onderhoud van de openbare verlichting vanaf 1 januari 2022 niet langer worden doorgerekend via de distributienettarieven.

2.8 SD 8: Een faciliterend kader voor de energietransitie voorzien

OD 8.1 De communicatie over de transitie verder uitbouwen en versterken

Toelichting opgenomen onder OD 2.8 van Beleidsveld Klimaat – ISE Klimaat (zie infra)

OD 8.2 Een gunstig regelgevend kader voor de transitie scheppen

Op basis van de ervaringen met de voorbije en lopende procedures van de regelluwe zones voor energie ga ik na op welke manier ik de energieregelgeving toekomstbestendig kan maken en welke wijzigingen nodig zijn om een gunstig regelgevend kader te scheppen voor de energietransitie.

3 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

De beleidskredieten onder dit ISE Energie hebben in hoofdzaak betrekking op een combinatie van ontvangsten en uitgaven via zowel de algemene begroting als het Energiefonds. Operationeel beheer van de energiemiddelen valt onder het VEKA (waaronder beheer van het Energiefonds), de VREG en het VEB. De VREG en het VEB beheren hun eigen begroting. Het departement Omgeving beheert na de oprichting van het VEKA enkel nog een beperkt aantal energiekredieten verbonden aan internationale energiedossiers en de nazorg van dossiers die niet zijn overgekomen naar het VEKA.

Concreet bevat de energiebegroting volgende doelstellingencodes (KA t.e.m. KS):

- KA. Uitbouwen van milieuvriendelijke energieproductie, slimme netwerkinfrastructuur, efficiënt netbeheer en flexibel gebruik en productie.
- KB. Transitie naar een energiezuinig en klimaatneutraal gebouwenpark ondersteunen en een sociaal rechtvaardige energietransitie vormgeven.
- KC. Het uitwerken en uitvoeren van een actieplan clean power for transport (verschoven naar MOW: enkel nazorg encours lopende dossiers).
- KE. Impulsprojecten energiebeleid (Energiefonds).
- KF. Impulsprojecten energiebeleid (Fonds EU cofinanciering).
- KG. Betaalbaarheid van energie bewaken voor alle doelgroepen (Energiefonds).
- KJ. Impulsprojecten energiebeleid via Klimaatfondsmiddelen (Energiefonds).
- KK. Noodkoopfonds (Energiefonds).
- KL. Optimale invulling Europese hernieuwbare energiedoelstellingen.
- KS. De werking van de VREG.

Uitgaven op basis van de algemene begroting kunnen maar worden uitgevoerd voor zover het Vlaams Parlement hiervoor de benodigde kredieten opent in het jaarlijkse uitgavendecreet. Uitgaven op basis van een begrotingsfonds (Energiefonds) zijn mogelijk op basis van de eigen ESR-inkomsten die dergelijk fonds realiseert.

De belangrijkste ESR-ontvangsten van het Energiefonds betreffen:

- De Vlaamse energieheffing.
- Inkomsten uit de supercapregeling.
- Handavingsinkomsten EPB, EPC, marktwerking en energiefraude.
- Eenmalige toelagen uit het Klimaatfonds.

De uitgaven binnen ISE Energie betreffen:

- Energieleningen, de energielening+ (alsook rentesubsidies) en noodkoopleningen.
- Sloop- en heropbouwpremies.
- Subsidies voor groene – en restwarmte, opslag en batterijen, zonne- en windenergie, micro-WKK, expertisenetwerk lokaal energie- en klimaatbeleid, energieconsulenten en renovatiecoaches
- Europees gesubsidieerde werking en projecten;
- Ondersteuning van de netbeheerders, namelijk:
 - vergoedingen verbonden aan kosten inzake REG-ODV (premies en acties voor energie-efficiëntie en warmte waaronder ook de nieuwe PV-premie, de verhoogde dak- en buitenmuurisolatiepremie bij verwijdering van asbest en de energielabelpremie);

- vergoedingen verbonden aan de afbouw van hun eerder opgekochte groenestroom- en warmte-kraachtcertificaten;
- Ondersteuning van de netbeheerders en leveranciers via vergoedingen verbonden aan hun kosten voor sociale ODV inzake thermische energie geleverd via warmte- en koudnetten.
- Overige energie-gerelateerde beleidsuitgaven.
- werking van de VREG.

ISE ENERGIE, MVG excl. DAB

	(duizend euro)					
	VAK			VEK		
	BA 2020	evolutie	BO 2021	BA 2020	evolutie	BO 2021
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	131.896	49.700	181.596	164.025	18.832	182.857
Toelagen (interne stromen (IS))	6.556	0	6.556	6.556	0	6.556
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	68.430	-10.430	58.000	68.430	-10.430	58.000
Totaal incl. overflow	206.882	39.270	246.152	239.011	8.402	247.413
Overflow	398	-398	0	1.298	-1.298	0
Aanwending VAK-ruiter	5.997	-5.221	786			

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De geraamde beleidsuitgaven van 2021 liggen (in VAK) significant hoger dan deze van de BA 2020 (+39 miljoen euro).

Dit is vooral het gevolg van de versterkte inzet op de projecten binnen het Energiefonds (+16,5 miljoen euro – zie QE0-1QEE4KE-WT) en een sterke stijging inzake vergoedingen aan de netbeheerders voor hun openbaredienstverplichtingen voor de premie voor middelgrote PV-panelen (+32,4 miljoen euro – zie QE0-1QEE4KG-WT). Anderzijds wordt de eenmalige enveloppe voor het Noodkoopfonds teruggedraaid (-9,5 miljoen euro – zie QE0-1QEE4KK-PA).

De volgende budgettaire toelichtingen gaan niet dieper in op de wijzigingen naar aanleiding van de generiek toegepaste indexatieregels en de technische wijzigingen in het kader van overflow. Voor bijkomende toelichting hierover wordt verwezen naar de Algemene Toelichting bij de uitgavenbegroting.

Apparaatskredieten worden besproken in hoofdstuk VII.

3.1 Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid

- Ontvangstenartikelen

QE0-9QEEAKA-OW - UITBOUWEN VAN MILIEUVRIENDELIJKE ENERGIEPRODUCTIE, SLIMME NETWERKINFRASTRUCTUUR, EFFICIËNT NETBEHEER EN FLEXIBEL GEBRUIK EN PRODUCTIE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel dient om eventuele terug te storten subsidies (eerder toegekend via de algemene uitgavenbegroting onder doelstelling KA) correct te kunnen ontvangen.

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Pro memorie.

QE0-9QEEAKB-OW - TRANSITIE NAAR EEN ENERGIEZUINIG EN KLIMAATNEUTRAAL GEBOUWENPARK ONDERSTEUNEN EN EEN SOCIAAL RECHTVAARDIGE ENERGIETRANSITIE VORMGEVEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel dient om eventuele terug te storten subsidies (eerder toegekend via de algemene uitgavenbegroting onder doelstelling KB) correct te kunnen ontvangen. Om technische redenen worden hier ook een aantal zeer beperkte ontvangsten aangerekend in het kader van de Vlaamse energieleningen.

Vanaf 2021 volgt het departement FB een nieuwe generieke werkwijze voor projecten met EU-financiering. Vanaf 2021 worden de ontvangsten in het kader van energie-gerelateerde EU-cofinanciering dan ook via dit algemeen ontvangstenartikel ingeschreven.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2020	10		
Bijstelling BO 2021	744		
BO 2021	754		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Totale bijstelling +744 keuro:

- Er wordt een beperkte ontvangst gebudgetteerd van 1 keuro in het kader van de Vlaamse energieleningen. Bijstelling -9 keuro tov BA 2020.
- Vanaf 2021 volgt het departement FB een nieuwe generieke werkwijze voor projecten met EU-financiering. Vanaf 2021 worden de ontvangsten in het kader van EU-cofinanciering (BE-REEL!) dan ook via dit algemene ontvangstenartikel ingeschreven. Nieuw budget (bijstelling) +753k tov BA 2020.

QE0-9QEEAKB-OP - TRANSITIE NAAR EEN ENERGIEZUINIG EN KLIMAATNEUTRAAL GEBOUWENPARK ONDERSTEUNEN EN EEN SOCIAAL RECHTVAARDIGE ENERGIETRANSITIE VORMGEVEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel wordt het terugbetaald kapitaal van leningen gebudgetteerd die eerder zijn toegekend uit de algemene uitgavenbegroting via QE0-1QEE2KB-PA (energieleningen).

Ook de terugbetalingen van de extra middelen voor noodkoopleningen uit het Vlaamse Relanceplan (herschikking binnen algemene uitgavenbegroting), zullen na 2021 op dit artikel moeten worden ontvangen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2020	23.426		
Bijstelling BO 2021	-1.792		
BO 2021	21.634		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De voor 2021 geraamde terugbetalingen aan kapitaal in het kader van de energieleningen werden geactualiseerd door PMVZ (-1.792 keuro).

QE0-9QEETKE-OW - IMPULSPROJECTEN ENERGIEBELEID (ENERGIEFONDS)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het Energiefonds (Energiedecreet van 8 mei 2009) is een begrotingsfonds met eigen inkomsten in de zin van artikel 15 van de VCO. Uitgaven op basis van een begrotingsfonds zijn mogelijk op basis van de inkomsten die dergelijk fonds realiseert. Het VEKA beheert het Energiefonds (toewijzing inkomsten en spijziging over de verschillende uitgaven van het Energiefonds). Voor begrotingsfondsen worden in begrotingsdecreten enkel ramingen opgenomen voor zowel hun inkomsten als hun uitgaven.

Het Energiefonds (en meer specifiek deze algemene ingang) wordt hoofdzakelijk gefinancierd door de energieheffing. Daarnaast worden hier ook nog de ontvangsten gebudgetteerd van de supercapregeling, administratieve geldboetes inzake gebouwen en energiefraude en (beperkt) de heffing directe lijnen.

Niet-ESR-aanrekenbare ontvangsten van het Energiefonds (in casu het Noodkoopfonds binnen het Energiefonds) en interne stromen (toelagen uit het Klimaatfonds), zijn gebudgetteerd op afzonderlijke ontvangstenposten van het Energiefonds.

Deze ontvangstenpost spijzigt naar de volgende uitgavenposten van het Energiefonds:

- QE0-1QEE4KE-WT: impulsprojecten energiebeleid (o.a. calls groene – en restwarmte, calls PV en kleinschalige wind, opslagprojecten en batterijpremies, micro-wkk-premies, expertisecentrum lokaal energie- en klimaatbeleid, energieconsulenten en renovatiecoaches, overige beleidswerking ...).
- QE0-1QEE4KG-WT: vergoedingen netbeheerders.
- QE0-1QEE4KS-IS: dotatie VREG.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2020		124.860	
Bijstelling BO 2021		-1.653	
BO 2021		123.207	

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De ontvangsten zijn als volgt geraamd (met een beperkte bijstelling van -1.653 keuro t.o.v. BA 2020):

- 117.282 keuro energieheffing (idem t.o.v. BA 2020).
- 4.500 keuro uit de supercapregeling (raming impact Covid-2019: -500 keuro t.o.v. BA 2020).
- 1.200 keuro uit administratieve boetes in het kader van de energieprestaties van gebouwen (raming impact besliste maatregelen Covid-2019: -600 keuro t.o.v. BA 2020).
- 25 keuro voor boetes uit de handhaving van energiefraude (ongewijzigd).
- 200 keuro heffing directe lijnen (+200 keuro, nieuw t.o.v. BA 2020).
- Vanaf 2021 volgt het departement FB een nieuwe generieke werkwijze voor projecten met EU-financiering. De ontvangsten van BE-REEL!, die in 2020 ingeschreven werden onder dit artikel van het Fonds voor EU-cofinanciering, worden zodoende vanaf 2021 ontvangen via het algemene ontvangstenartikel QE0-9QEAKB-OW (-753 keuro t.o.v. BA 2020).

In 2021 sporen de geraamde kasinkomsten samen met de geraamde ESR-aanrekenbare ontvangsten.

QE0-9QEETKE-OI - IMPULSPROJECTEN ENERGIEBELEID (ENERGIEFONDS)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel worden ontvangsten (interne stromen) voor het Energiefonds gebudgetteerd die afkomstig zijn van entiteiten binnen de consolidatiekring Vlaamse overheid.

In het bijzonder gaat het om toelagen uit het Klimaatfonds die worden doorgestort naar het Energiefonds om daar uiteindelijk te worden uitgegeven.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2020		0	
Bijstelling BO 2021		5.000	
BO 2021		5.000	

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

In 2021 wordt een toelage voorzien van 5 miljoen euro uit het Klimaatfonds. Hiermee wordt invulling gegeven aan de afspraak om een aantal ESR-aanrekenbare kosten voor de nieuwe energielening+ en het renteloos hypotheckair krediet (via rentesubsidies) op te vangen in het Energiefonds. In kader van het VEKP is hieromtrent afgesproken om

vanaf 2021 middelen te voorzien vanuit het Energiefonds aangevuld met toelagen uit het Klimaatfonds als volgt:

- 2021: 5 miljoen Energiefonds + toelage van 5 miljoen uit Klimaatfonds.
- 2022: 10 miljoen Energiefonds + toelage van 10 miljoen uit Klimaatfonds
- 2023: 15 miljoen Energiefonds + toelage van 15 miljoen uit Klimaatfonds
- 2024: 20 miljoen Energiefonds + toelage van 20 miljoen uit Klimaatfonds.

Niet al deze middelen gaan ineens worden uitbetaald. Zie impact algemene uitgavenbegroting en Energiefonds als volgt:

- De ESR-neutrale energielening+ wordt toegekend via QE0-1QEE2KB-PA van de algemene uitgavenbegroting.
- De ESR-aanrekenbare kosten voor de nieuwe energielening+ en het renteloos hypotheccair renovatiekrediet (beheerskosten, vergoedingen energiehuizen en rentesubsidies) worden geraamd op QE0-1QEE4KE-WT van het Energiefonds.

QE0-9QEETKE-OP - IMPULSPROJECTEN ENERGIEBELEID (ENERGIEFONDS)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel van het Energiefonds werden voorheen de te ontvangen EU-afrekeningen (als ESR-neutrale participatie) begroot van Europees gesubsidieerde VEKA-uitgaven van eerdere jaren. Zie ook uitgavenartikel QE0-1QEE4KE-PA.

Vanaf 2021 volgt het departement FB een nieuwe generieke werkwijze voor projecten met EU-financiering. Vanaf 2021 worden de OL- en OP-ontvangsten in het kader van EU-cofinanciering dan ook via een (centraal door FB beheerd) algemeen ontvangstenartikel ingeschreven.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2020		595	
Bijstelling BO 2021		-595	
BO 2021		0	

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Vanaf 2021 volgt het departement FB een nieuwe generieke werkwijze voor projecten met EU-financiering.

QE0-9QEETKE-OL - IMPULSPROJECTEN ENERGIEBELEID (ENERGIEFONDS)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel van het Energiefonds werden voorheen de te ontvangen EU-voorschotten (als ESR-neutrale lening) begroot van Europees gesubsidieerde VEKA-uitgaven van latere jaren.

Vanaf 2021 volgt het departement FB een nieuwe generieke werkwijze voor projecten met EU-financiering. Vanaf 2021 worden de OL- en OP-ontvangsten in het kader van EU-cofinanciering dan ook via een (centraal door FB beheerd) algemeen ontvangstenartikel ingeschreven.

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Pro memorie. Vanaf 2021 volgt het departement FB een nieuwe generieke werkwijze voor projecten met EU-financiering. Geen wijzigingen ten opzichte van BA2020. Budget stond reeds op nul.

QB0-9QEETKF-OW - EEN DOELGERICHTE DEELNAME AAN HET INTERNATIONAAL EN EUROPEES BELEID - FONDS EU COFINANCIERING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel maakt deel uit van het Fonds voor de uitvoering van EU-projecten. Dit artikel werd tot 2020 gebruikt ter correcte ESR-matige boeking van EU-cofinancieringsmiddelen voor energiegerelateerde projecten binnen het departement Omgeving. Het betreft de ontvangsten die in hetzelfde jaar worden uitgegeven.

Vanaf 2021 volgt het departement FB een nieuwe generieke werkwijze voor projecten met EU-financiering. Vanaf 2021 worden de ontvangsten in het kader van EU-cofinanciering dan ook via een algemeen ontvangstenartikel ingeschreven.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2020		196	
Bijstelling BO 2021		-196	
BO 2021		0	

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

In het kader van enkele Europees gesubsidieerde projecten (BENEFIC, e-Mopoli, IDACS) wordt er vanuit de EU in 2021 65 keuro ontvangen, die in 2021 ook integraal aan uitgavenzijde ingezet zal worden voor deze projecten.

Vanaf 2021 volgt het departement FB een nieuwe generieke werkwijze voor projecten met EU-financiering. De ontvangsten die in 2020 ingeschreven werden onder dit artikel van het Fonds voor EU-cofinanciering, worden zodoende vanaf 2021 ontvangen via een algemeen ontvangstenartikel.

Aangezien de bevoegdheid rond CPT, Clean Power For Transport, bij beslissing van de Vlaamse Regering werd overgedragen naar het beleidsdomein MOW, wordt het in 2021 resterend budget (65 keuro) ook integraal overgeheveld naar de MOW-ontvangstenbegroting (MB0-9MFHALA-OW).

QB0-9QEETKF-OP - EEN DOELGERICHTE DEELNAME AAN HET INTERNATIONAAL EN EUROPEES BELEID - FONDS EU COFINANCIERING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel werden voor Europese energie-gerelateerde subsidieprojecten van het departement Omgeving de ontvangen EU-afrekeningen (als ESR-neutrale participatie) begroot die betrekking hebben op gesubsidieerde uitgaven van vorige jaren. Zie ook uitgavenartikel QE0-1QEE4KE-PA.

Vanaf 2021 volgt het departement FB een nieuwe generieke werkwijze voor projecten met EU-financiering. Vanaf 2021 worden de OL- en OP-ontvangsten in het kader van EU-cofinanciering dan ook via een (centraal door FB beheerd) algemeen ontvangstenartikel ingeschreven.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2020		32	
Bijstelling BO 2021		-32	
BO 2021		0	

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Vanaf 2021 volgt het departement FB een nieuwe generieke werkwijze voor projecten met EU-financiering.

QB0-9QEETKF-OL - EEN DOELGERICHTE DEELNAME AAN HET INTERNATIONAAL EN EUROPEES BELEID - FONDS EU COFINANCIERING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel werden voor Europese subsidieprojecten van het departement Omgeving de ontvangen EU-voorschotten (als ESR-neutrale lening) begroot die betrekking hebben op de gesubsidieerde uitgaven vanaf volgend jaar.

Vanaf 2021 volgt het departement FB een nieuwe generieke werkwijze voor projecten met EU-financiering. Vanaf 2021 worden de OL- en OP-ontvangsten in het kader van EU-cofinanciering dan ook via een (centraal door FB beheerd) algemeen ontvangstenartikel ingeschreven.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2020		16	
Bijstelling BO 2021		-16	
BO 2021		0	

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Vanaf 2021 volgt het departement FB een nieuwe generieke werkwijze voor projecten met EU-financiering.

QE0-9QEETKK-OW - NOODKOOPFONDS (ENERGIEFONDS)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Ontvangstenartikel in het kader van het Noodkoopfonds (onderdeel Energiefonds) om eventuele ontvangsten die geen betrekking zouden hebben op de terugbetaling van de toegekende noodkoopleningen (kapitaalaflossingen via QE0-9QEETKK-OP), correct te kunnen boeken.

Op dit artikel zullen er meerwaarden worden ontvangen bij de vervreemding van een woning en die door middel van een noodkooplening werd gerenoveerd op basis van middelen uit het Energiefonds.

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Pro memorie.

QE0-9QEE4KK-OP - NOODKOOPFONDS (ENERGIEFONDS)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel betreft een ingang van het Energiefonds ten einde de terugbetalingen van de renteloze noodkopeningen (enkel de ESR-neutrale ontvangst van kapitaal uit de toegekende noodkopeningen) te kunnen ontvangen die eerder zijn toegekend via artikel QE0- 1QEE4KK-PA van het 'Noodkoopfonds' (onderdeel Energiefonds).

De noodkoper moet de lening pas terugbetalen als hij deze verkoopt of schenkt, naar een andere woning verhuist of een andere woning verwerft, en uiterlijk als er een termijn van 20 jaar is verlopen. Als de financiële situatie van de eigenaar het vereist, kan de afbetaling daarna nog gespreid worden. Het OCMW beslist of dit het geval is.

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Pro memorie. In 2021 worden nog geen terugbetalingen verwacht (aandeel kapitaal) van renteloze leningen in kader van het 'Noodkoopfonds' (onderdeel Energiefonds).

➤ Uitgavenartikelen

QB0-1QEE2KA-WT – UITBOUWEN VAN MILIEUVRIENDELIJKE ENERGIEPRODUCTIE, SLIMME NETWERKINFRASTRUCTUUR, EFFICIËNT NETBEHEER EN FLEXIBEL GEBRUIK EN PRODUCTIE**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Met deze post worden nationale en internationale energie- en klimaatgerelateerde bijdragen gefinancierd zoals de Vlaamse bijdrage voor IRENA (International Renewable Energy Agency), het IEA (International Energy Agency), de Nationale Klimaatcommissie en de ETS-bijdrage Eurocontrol.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2020 incl. overflow	281	281
<i>Overflow BA 2020</i>	0	0
BA 2020 excl. overflow	281	281
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	-74	-74
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2021	207	207

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Reden
Naar QE0-1QEE2KA-WT	-200	-200	Overheveling beleidsbudget energie vanuit het departement Omgeving

			naar VEKA in het kader van de oprichting van VEKA.
Vanuit QB0-1QCE2OB-WT	126	126	Overheveling vanuit het programma Omgeving en Natuur in het kader van de bundeling van internationale energie- en klimaatgerelateerde bijdragen.
TOTAAL	-74	-74	

QE0-1QEE2KA-WT - UITBOUWEN VAN MILIEUVRIENDELIJKE ENERGIEPRODUCTIE, SLIMME NETWERKINFRASTRUCTUUR, EFFICIENT NETBEHEER EN FLEXIBEL GEBRUIK EN PRODUCTIE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel worden volgende uitgaven gebudgetteerd:

- Energiebeleidsvoorbereiding en -ondersteuning over slimme netwerkinfrastructuur, efficiënt netbeheer en flexibel gebruik (omzetting elektriciteitsrichtlijn, digitale meters, thuisbatterijen, energiegemeenschappen ...).
- Een aantal nominatieve werkingssubsidies.

Totale budgettering is als volgt:

- 1.396 keuro VAK en 396 VEK: energiebeleidsvoorbereiding en -ondersteuning.
- 202 keuro VAK en VEK: een aantal nominatieve werkingssubsidies.
- 5.282 keuro VEK voor de vereffening van subsidiedossiers op eenmalige kredieten uit het verleden.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2020 incl. overflow	202	11.230
<i>Overflow BA 2020</i>	0	-9
BA 2020 excl. overflow	202	11.221
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	1.396	396
<i>Andere bijstellingen</i>	0	-5.737
BO 2021	1.598	5.880

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Reden
Vanuit QB0-1QEE2KC-WT	1.000	0	Overheveling beleidsbudget CPT vanuit het departement Omgeving naar VEKA in het kader van de oprichting van VEKA én de simultane overdracht van de bevoegdheid CPT naar MOW.
Vanuit QB0-1QEE2KA-WT	200	200	Overheveling beleidsbudget Energie vanuit het departement

			Omgeving naar VEKA in het kader van de oprichting van VEKA.
Vanuit QB0-1QCE20X-IS	196	196	Compensatie voor de mogelijke betaling van de erelonen van advocaten in energieregerelateerde rechtszaken; overheveling vanuit het departement Omgeving naar VEKA in het kader van de oprichting van VEKA.
TOTAAL	1.396	396	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK
Bijstelling VEK na analyse van de vereffeningskalender	0	-5.737
TOTAAL	0	-5.737

Het VEK wordt verminderd met 5.737 keuro na analyse van de vereffeningskalender van subsidiedossiers op eenmalige kredieten uit het verleden.

QE0-1QEE2KB-WT - TRANSITIE NAAR EEN ENERGIEZUINIG EN KLIMAATNEUTRAAL GEBOUWENPARK ONDERSTEUNEN EN EEN SOCIAAL RECHTVAARDIGE ENERGIETRANSITIE VORMGEVEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel worden volgende uitgaven gebudgetteerd:

- Energiebeleidsvoorbereiding en -ondersteuning evenals een aantal andere werkingsuitgaven van het energiebeleid.
- Ondersteuningsbudget ter operationalisering van de energieleningen.
- Vergoedingen netbeheerders voor het beperken van een aantal van hun kosten inzake de REG-openbaredienstverplichtingen.

Totale budgettering is als volgt:

- 4.470 keuro VAK en VEK: vergoedingen energiehuisen ter operationalisering van de energieleningen. Sedert 1 januari 2019 zijn ze naast sociale kredietverlener ook uniek loket, waarbij de nadruk ligt op begeleiding en ontzorging op het vlak van energetische renovatiewerken, inclusief de energiescans type 2 die voorheen gefinancierd werden via de distributienettarieven.
- 350 keuro VAK en VEK: werkingskosten PMVZ ter operationalisering van de energieleningen.
- 1.590 keuro VAK en VEK: vergoedingen aan de netbeheerders voor het beperken van een aantal van hun kosten inzake de REG-openbaredienstverplichtingen (energiescans en sociale-energie-efficiëntieprojecten).
- 1.008 keuro VAK en 1.144 keuro VEK: Zeer selectief toe te passen voor de beleidsgerichte ICT-toepassingen. In het bijzonder: Energieprestatiedatabank voor EPB en EPC, Expertbase voor de certificandossiers, ontwikkeling van authentieke gegevensbronnen en het in gebruik houden van infrastructuur en toepassingen.
- 820 keuro VAK en 947 keuro VEK voor de overige reguliere werkingsmiddelen van het energiebeleid (exclusief werking PMVZ cf. hoger): communicatie, projectbegeleiding, studieopdrachten, enquêtes

- 420 keuro VAK en VEK voor de werking van het Europese BE-REEL!-project: Vanaf 2021 volgt het departement FB een nieuwe generieke werkwijze voor projecten met EU-financiering. Vanaf 2021 worden de uitgaven in het kader van EU-cofinanciering steeds via een algemeen uitgavenartikel ingeschreven. De werkingsuitgaven van BE-REEL! worden vanaf BO 2021 onder dit artikel ingeschreven.

Kredietevoluitie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2020 incl. overflow	8.413	19.860
<i>Overflow BA 2020</i>	398	1.011
BA 2020 excl. overflow	8.015	18.849
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	643	-10.084
BO 2021	8.658	8.765

Inhoudelijke toelichting kredietevoluities:

	(duizend euro)	
Andere bijstellingen	VAK	VEK
Toekenning ondersteuningsbudget energieleningen cf. BVR-verrekeningsmechanisme intresten energiehuizen	223	223
Bijstelling VEK na analyse van vereffeningskalender (Tabel NBR: vereffeningskalender VEKA)	0	-10.727
Bijstelling nieuwe generieke werkwijze voor projecten met EU-financiering (BE-REEL!)	420	420
TOTAAL	643	-10.084

- Renteontvangsten uit de energieleningen gaan naar de energiehuizen. Afspraak is dat het vergoedingsbudget incl. renteontvangsten elk jaar op het niveau blijft van 2018 via bijpassing op dit artikel.
- Het VEK wordt verminderd met 10.727 keuro na analyse van de vereffeningskalender.

QE0-1QEE2KB-PA - TRANSITIE NAAR EEN ENERGIEZUINIG EN KLIMAATNEUTRAAL GEBOUWENPARK ONDERSTEUNEN EN EEN SOCIAAL RECHTVAARDIGE ENERGIETRANSITIE VORMGEVEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Vanuit dit artikel worden de Vlaamse energieleningen gefinancierd. Energieleningen zijn een belangrijke hoeksteen van de Vlaamse beleidsinstrumentenmix ter ondersteuning van energetische renovatiewerken. De energielening kan worden

afgesloten bij de energiehuizen. De energiehuizen spelen dus een belangrijke rol in het succes van de energieleningen. Ook PMVZ zorgt voor ondersteuning.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2020 incl. overflow	55.000	55.000
<i>Overflow BA 2020</i>	0	0
BA 2020 excl. Overflow	55.000	55.000
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2021	55.000	55.000

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Geen wijzigingen ten opzichte van de BA 2020.

QB0-1QEE2KC-WT – DE TRANSITIE NAAR ZERO-EMISSIONVOERTUIGEN VERSNELLEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Vanaf 2021 wordt de betreffende bevoegdheid overgedragen naar het beleidsdomein MOW.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2020 incl. overflow	1.000	1.039
<i>Overflow BA 2020</i>	0	-139
BA 2020 excl. overflow	1.000	900
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	-1.000	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2021	0	900

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Reden
Naar QE0-1QEE2KA-WT	-1.000	0	Overheveling beleidsbudget CPT vanuit het departement Omgeving naar VEKA in het kader van de oprichting van VEKA én de simultane overdracht van de bevoegdheid CPT naar MOW
TOTAAL	-1.000	0	

Er blijft 900 keuro VEK ter beschikking voor het departement Omgeving ter afhandeling van het encours voor lopende dossiers.

QE0-1QEE2KC-WT - DE TRANSITIE NAAR ZERO-EMISSIONVOERTUIGEN VERSNELLEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Vanaf 2021 wordt de betreffende bevoegdheid overgedragen naar het beleidsdomein MOW. Op dit artikel worden nog tot begin 2021 enkele premies uitbetaald in het kader van de uitdovende premiereregeling voor de aanschaf/bestelling van nieuwe zero-emissievoertuigen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2020 incl. overflow	0	5.500
<i>Overflow BA 2020</i>	0	0
BA 2020 excl. overflow	0	5.500
<i>Index</i>	0	-4.732
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2021	0	768
Aanwending VAK-ruiter	768	

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
Andere bijstellingen		
Bijstelling VEK na analyse van de vereffeningskalender	0	-4.732
TOTAAL	0	-4.732

Er worden begin 2021 nog maar een beperkt aantal premie-uitbetalingen verwacht op bestellingen aanvaard tot eind 2019 en ingeschreven uiterlijk 1 maart 2021. Overeenstemmend beperkt VAK van 768 keuro is op te vangen via ruiter. Daarna zal de regeling definitief zijn uitgedoofd.

QE0-1QEE4KE-LO- IMPULSPROJECTEN ENERGIEBELEID (ENERGIEFONDS)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel van het Energiefonds werden voorheen de lonen begroot van Europees gesubsidieerde VEKA-projecten.

Vanaf 2021 volgt het departement FB een nieuwe generieke werkwijze voor projecten met EU-financiering. Vanaf 2021 worden dergelijke Europees gesubsidieerde loonuitgaven dan ook via het algemeen loonartikel QE0-1QAE2ZZ-LO ingeschreven.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2020 incl. overflow	333	333
<i>Overflow BA 2020</i>	0	0
BA 2020 excl. overflow	333	333
<i>Index</i>	0	0

<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	-333	-333
BO 2021	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK
Bijstelling nieuwe generieke werkwijze voor projecten met EU-financiering (BE-REEL!)	-333	-333
TOTAAL	-333	-333

Vanaf 2021 worden de loonuitgaven in het kader van EU-cofinanciering (333 keuro) via het algemeen loonartikel QE0-1QAE2ZZ-LO ingeschreven.

QE0-1QEE4KE-WT - IMPULSPROJECTEN ENERGIEBELEID (ENERGIEFONDS)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Vanuit dit artikel worden impulsprojecten van het energiebeleid gefinancierd via het Energiefonds op basis van ontvangsten uit de energieheffing, de supercapregeling, heffing directe lijnen, handavingsinkomsten evenals toelagen uit het Klimaatfonds. Het Energiefonds draagt bij aan de verschillende doelstellingen van het energiebeleid.

Uitgaven op basis van een begrotingsfonds (Energiefonds) zijn altijd mogelijk op basis van de eigen ESR-inkomsten die dergelijk fonds realiseert. Begrotingsdecreten nemen hierover dus enkel ramingen op.

De spijziging gebeurt uit:

- Een deel van de verschillende ontvangsten op artikel QE0-9QEETKE-OW van het Energiefonds.
- Toelagen Klimaatfonds op QE0-9QEETKE-OI van het Energiefonds.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2020 incl. overflow	58.370	57.775
<i>Overflow BA 2020</i>	0	-139
BA 2020 excl. overflow	58.370	57.636
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	16.547	945
BO 2021	74.917	58.581

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK
Nieuw beleid. Bijstelling raming ESR-aanrekenbare uitgaven voor renteloos	10.000	10.000

krediet voor nieuwe eigenaars: - rentesubsidies met het oog op renteloos renovatiekrediet - beheerskosten energielening+ (werkingsvergoedingen energiehuizen en beheer PMVZ)		
Bijstelling VAK en VEK na analyse van de vastleggings- en vereffeningskalenders Energiefonds	6.967	-8.635
Bijstelling nieuwe generieke werkwijze voor projecten met EU-financiering (BE-REEL!)	-420	-420
Terugdraai overflow	0	-139
TOTAAL	16.547	945

- Nieuw beleid: In kader van het VEKP is afgesproken om vanaf 2021 middelen te voorzien vanuit het Energiefonds aangevuld met toelagen uit het Klimaatfonds om een aantal ESR-aanrekenbare kosten voor het renteloos krediet voor nieuwe eigenaars op te vangen in het Energiefonds. Voorlopige raming: 10 miljoen euro.
- Na analyse van de vastleggings- en vereffeningskalenders van overige projecten op dit artikel (calls groene warmte, calls PV en kleinschalige wind, opslagprojecten en batterijpremies, micro-wkk-premies, expertisecentrum lokaal energie- en klimaatbeleid, energieconsulenten en renovatiecoaches en overige beleidswerking) wordt het geraamd VAK voor 2021 verhoogd met 6.967 keuro en het geraamd VEK verminderd met 8.635 keuro.
- Vanaf 2021 volgt het departement FB een nieuwe generieke werkwijze voor projecten met EU-financiering. Vanaf 2021 worden de werkingsuitgaven in het kader van EU-cofinanciering dan ook via het algemeen werkingsartikel QE0-1QAE2ZZ-WT ingeschreven (-420 keuro).

QE0-1QEE4KE-PA- IMPULSPROJECTEN ENERGIEBELEID (ENERGIEFONDS)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel werden voorheen uitgaven voor Europees gesubsidieerde VEKA-uitgaven begroot waarvoor later nog een afrekening moet worden ontvangen vanuit de EU.

Vanaf 2021 volgt het departement FB een nieuwe generieke werkwijze voor projecten met EU-financiering. Vanaf 2021 worden de PA- en LE-ontvangsten in het kader van EU-cofinanciering dan ook via een (centraal door FB beheerd) algemeen uitgavenartikel ingeschreven.

Kredietevolutie:

(duizend euro)		
	VAK	VEK
BA 2020 incl. overflow	863	863
<i>Overflow BA 2020</i>	0	0

BA 2020 excl. overflow	863	863
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	-863	-863
BO 2021	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)	
Andere bijstellingen	VAK	VEK
Bijstelling nieuwe generieke werkwijze voor projecten met EU-financiering (BE-REEL!)	-863	-863
TOTAAL	-863	-863

Vanaf 2021 worden de PA- en LE-uitgaven in het kader van EU-cofinanciering voor BE-REEL! via een (centraal door FB beheerd) algemeen uitgavenartikel ingeschreven.

QE0-1QEE4KE-LE - IMPULSPROJECTEN ENERGIEBELEID (ENERGIEFONDS)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel werden voorheen de opnames van eerder van de EU ontvangen voorschotten voor Europees gesubsidieerde VEKA-uitgaven begroot.

Vanaf 2021 volgt het departement FB een nieuwe generieke werkwijze voor projecten met EU-financiering. Vanaf 2021 worden de PA- en LE-ontvangsten in het kader van EU-cofinanciering dan ook via een (centraal door FB beheerd) algemeen uitgavenartikel ingeschreven.

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Pro memorie.

QB0-1QEE4KF-WT – EEN DOELGERICHTE DEELNAME AAN HET INTERNATIONAAL EN EUROPEES BELEID - FONDS EU COFINANCIERING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel werd voorheen gebruikt ter correcte boeking van EU-gecofinancierde ESR-uitgaven voor impulsprojecten rond CPT-beleid door het departement Omgeving. Zie ook QB0-9QEETKF-OW met daarin de ESR-ontvangsten voor de Europees gesubsidieerde projecten.

Vanaf 2021 volgt het departement FB een nieuwe generieke werkwijze voor projecten met EU-financiering. Bovendien wordt de bevoegdheid rond CPT vanaf BO 2021 overgedragen naar het beleidsdomein MOW.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2020 incl. overflow	196	196

<i>Overflow BA 2020</i>	0	0
BA 2020 excl. overflow	196	196
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	-196	-196
BO 2021	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK
Nieuwe generieke werkwijze voor projecten met EU-financiering én overdracht CPT naar MOW	-196	-196
TOTAAL	-196	-196

Nieuwe generieke werkwijze voor projecten met EU-financiering én overdracht CPT naar MOW (kredieten worden daar bijgesteld).

QB0-1QEE4KF-PA – EEN DOELGERICHTE DEELNAME AAN HET INTERNATIONAAL EN EUROPEES BELEID - FONDS EU COFINANCIERING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel werden voorheen de EU-gecofinancierde projecten van het departement Omgeving begroot waarvoor later nog een afrekening moet worden ontvangen vanuit de EU.

Vanaf 2021 volgt het departement FB een nieuwe generieke werkwijze voor projecten met EU-financiering. Vanaf 2021 worden de PA- en LE-ontvangsten in het kader van EU-cofinanciering dan ook via een (centraal door FB beheerd) algemeen uitgavenartikel ingeschreven.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2020 incl. overflow	31	31
<i>Overflow BA 2020</i>	0	0
BA 2020 excl. overflow	31	31
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	-31	-31
BO 2021	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK
Bijstelling uitgaven EU-projecten	-31	-31
TOTAAL	-31	-31

Vanaf 2021 worden de PA- en LE-uitgaven in het kader van EU-cofinanciering via een (centraal door FB beheerd) algemeen uitgavenartikel ingeschreven.

QB0-1QEE4KF-LE – EEN DOELGERICHTE DEELNAME AAN HET INTERNATIONAAL EN EUROPEES BELEID - FONDS EU COFINANCIERING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel werden voorheen opnames van eerder ontvangen voorschotten voor EU-gecofinancierde projecten van het departement Omgeving begroot.

Vanaf 2021 volgt het departement FB een nieuwe generieke werkwijze voor projecten met EU-financiering. Vanaf 2021 worden de PA- en LE-uitgaven in het kader van EU-cofinanciering dan ook via een (centraal door FB beheerd) algemeen uitgavenartikel ingeschreven.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2020 incl. overflow	36	36
<i>Overflow BA 2020</i>	0	0
BA 2020 excl. overflow	36	36
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	-36	-36
BO 2021	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)	
Andere bijstellingen	VAK	VEK
Bijstelling uitgaven EU-projecten	-36	-36
TOTAAL	-36	-36

Vanaf 2021 worden de PA- en LE-uitgaven in het kader van EU-cofinanciering via een (centraal door FB beheerd) algemeen uitgavenartikel ingeschreven.

QE0-1QEE4KG-WT - BETAALBAARHEID VAN ENERGIE BEWAKEN VOOR ALLE DOELGROEPEN (ENERGIEFONDS)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Via dit artikel worden er vergoedingen aangerekend aan de netbeheerders met het oog op het onder controle houden van de certificatenmarkt alsook een tempering van de energiefactuur gelinkt aan hun openbaredienstverplichtingen.

De spijziging gebeurt uit een deel van de geraamde ontvangsten op artikel QE0-9QEETKE-OW van het Energiefonds.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2020 incl. overflow	59.601	59.601

<i>Overflow BA 2020</i>	0	0
BA 2020 excl. overflow	59.601	59.601
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	32.339	32.339
BO 2021	92.000	92.000

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK
Nieuw vanaf 2021: Tabel NBR subsidies PV-panelen (netbeheerdervergoedingen PV-premies)	32.399	32.399
TOTAAL	32.399	32.399

- Via deze post worden o.a. certificaten rechtstreeks uit de markt gehaald bij de netbeheerders ten einde de certificatenmarkt in evenwicht te houden. Hiermee werden intussen de (vooral historisch opgebouwde) overschotten aan groenestroom- en warmte-kranchcertificaten al sterk gereduceerd. De betreffende certificaten zijn initieel opgekocht door de distributienetbeheerders in het kader van hun openbaredienstverplichtingen. Raming is hiervoor in 2021 59.600 keuro in te zetten ten einde de voorraad certificaten verder onder controle te houden. Stapsgewijs in te vullen op basis van marktmonitoring.
- Nieuw: In 2021 zal ook verder worden ingezet op vergoedingen aan de netbeheerders voor hun openbaredienstverplichtingen, in het bijzonder ook met het oog op een tempering van de energiefactuur. Nieuw vanaf 2021 is dat via deze uitgang van het Energiefonds 32.400 keuro wordt voorzien ter vergoeding van de netbeheerderpremie voor middelgrote PV-panelen (compensatie wegvallen terugdraaiende teller) die in voege zou treden vanaf 2021. Hierdoor zullen de kosten ervan niet in de energiefactuur terechtkomen.

Zonder rekening te houden met de niet-ESR-aanrekenbare stromen (Noodkoopfonds als onderdeel van het Energiefonds), wordt voor gans het fonds (gezamenlijke ontvangsten- en uitgavenartikels) een VEK-intering geraamd van 44,7 miljoen euro in 2021.

QE0-1QEE4KJ-WT - IMPULSPROJECTEN ENERGIEBELEID VIA KLIMAATFONDSFINANCIERING (ENERGIEFONDS)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel van het Energiefonds worden de uitgaven van het beleidsveld Energie gebudgetteerd die uitsluitend gefinancierd zijn via toelagen uit het Klimaatfonds. Zie overeenkomstige ontvangstenpost is QE0-9QEETKE-OI.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2020 incl. overflow	3.500	8.210
<i>Overflow BA 2020</i>	0	0
BA 2020 excl. overflow	3.500	8.210

<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	716	7.546
BO 2021	4.216	15.756

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK
Bijstelling VAK en VEK na analyse vastleggings- en vereffeningskalenders projecten klimaatfondsmiddelen	716	7.546
TOTAAL	716	7.546

Bijstelling na analyse van de vastleggings- en vereffeningskalenders van de eerder gespijzigde projecten via klimaatfondsfinanciering. De uitgaven worden in 2021 geraamd op 4.216 keuro vastleggingen en 15.756 keuro vereffeningen als volgt:

- 2.216 keuro VAK en VEK ter vergoeding van de netbeheerders voor de premie voor warmtepompboilers;
- 2.000 keuro VAK en VEK op de eind 2019 toegekende bijkomende middelen van 4.000 keuro voor de sloop- en heropbouwpremie;
- 8.040 keuro VEK ter ondersteuning van lopende warmtenetprojecten;
- 3.500 keuro VEK in het kader van Stroomversnelling (lokale energieprojecten).

QE0-1QEE4KK-PA - NOODKOOPFONDS (ENERGIEFONDS)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Met deze uitgavenkant worden renteloze noodkoopleningen toegekend via het Energiefonds (onderdeel 'Noodkoopfonds' opgezet met BA 2019 via toelage Klimaatfonds van 15,5 mi euro). Deze uitgaven zijn ESR-neutraal (PA).

Deze leningen zijn bedoeld om 'noodkoopwoningen' veilig en energiezuinig te maken. 'Noodkopers' zijn mensen met een laag inkomen die noodgedwongen een goedkope woning kopen op de privémarkt, omdat ze geen sociale woning of betaalbare huurwoning vinden.

Werkwijze is inherent deze van de energieleningen (QE0-1QEE2KB-PA). Verschil is dat er kredietlijnen aan de OCMW's worden toegekend i.p.v. aan de energiehuizen. De energiehuizen staan wel in voor het beheer van de noodkoopleningen.

Zie ontvangstenartikel QE0-9QEETKK-OP voor de raming van de terug te betalen leningen (aandeel kapitaal) in het Noodkoopfonds (als onderdeel Energiefonds).

Kredietevolutie:

(duizend euro)		
	VAK	VEK
BA 2020 incl. overflow	12.500	12.500
<i>Overflow BA 2020</i>	0	0
BA 2020 excl. overflow	12.500	12.500
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0

<i>Andere bijstellingen</i>	-9.500	-9.500
BO 2021	3.000	3.000

Inhoudelijke toelichting kredietevolutes:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK
Bijstelling VAK en VEK na analyse vastleggings- en vereffeningskalender Noodkoopfonds	-9.500	-9.500
TOTAAL	-9.500	-9.500

Bijstelling raming is uitgevoerd vooraleer resultaten eerste oproep 2020 volledig finaal waren.

QE0-1QEE2KL-WT - OPTIMALE INVULLING EUROPESE HERNIEUWBARE ENERGIEDOELSTELLINGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

De Europese richtlijn ter bevordering van de energieproductie uit hernieuwbare energiebronnen legt de lidstaten een bindende productiedoelstelling op voor hernieuwbare energie. Voor België bedraagt de relatieve doelstelling 13% van het binnenlands eindverbruik. Volgens de intra Belgische lastenverdeling van deze doelstelling moet Vlaanderen in 2020 25.074 GWh hernieuwbare energie opwekken. Vlaanderen moet een beroep doen op flexibiliteitsmechanismen om deze doelstelling te realiseren en heeft hiervoor op 7 oktober 2020 een overeenkomst gesloten met Denemarken. De vermelde richtlijn laat immers toe dat lidstaten met een tekort dit tekort compenseren door de aankoop van hernieuwbare energie van landen met een overschot ten opzichte van hun hernieuwbare-energiedoelstelling. In het najaar 2021 zal bekend worden welk absoluut tekort Vlaanderen moet compenseren in het kader van het halen van de Vlaamse en Belgische hernieuwbare-energiedoelstellingen 2020. In 2022 weten we welk absoluut tekort Vlaanderen moet compenseren in het kader van het halen van de hernieuwbare-energiedoelstellingen 2021.

Dit artikel wordt doorheen het begrotingsjaar gespijsd uit een centrale provisie bij FB (CB0-1CBG2AG-PR – Provisie uitgaven ten gevolge van doelstellingen inzake hernieuwbare energie). Ondertussen werd op 17 juli al een herverdelingsbesluit genomen van 22,5 miljoen euro VAK en 22,5 miljoen euro VEK via herverdeling uit de provisie CB0-1CBG2AG-PR.

Inhoudelijke toelichting kredietevolutes:

In 2020 werd een provisie CB0-1CBG2AG-PR voorzien bij Financiën & Begroting van 50 miljoen euro VAK met ruiterwerking (en 25 miljoen euro VEK in zowel 2020 als 2021). Dit artikel wordt gespijsd vanuit deze provisie via provisieverdeling om de nodige hernieuwbare energiestatistieken aan te schaffen.

Pro memorie.

QB0-1QEE2KS-IS – VLAAMSE REGULATOR VAN DE ELEKTRICITEITS- EN GASMARKT (VREG)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Via dit artikel kan de VREG eventueel aanvullende middelen uit provisieverdelingen ontvangen. De VREG ontvangt zijn jaarlijkse werkingsdotatie via het Energiefonds vanuit artikel QE0-1QEE4KS-IS. Zie verder.

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Pro memorie.

QE0-1QEE4KS-IS - VLAAMSE REGULATOR VAN DE ELEKTRICITEITS- EN GASMARKT (VREG)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Vanuit dit artikel van het Energiefonds ontvangt de VREG zijn jaarlijkse werkingsdotatie.

Deze uitgavenkant van het Energiefonds wordt volledig gespijzigd door toegewezen ontvangsten afkomstig van de energieheffing.

Sinds februari 2017 is de VREG een autonome dienst met rechtspersoonlijkheid, die onder toezicht staat van het Vlaams Parlement. Artikel 3.1.13 § 5. van het Energiedecreet bepaalt dat de VREG jaarlijks een ontwerp van begroting met een voorstel van dotatie voor het volgende begrotingsjaar, samen met een ontwerp van ondernemingsplan bij het Vlaams Parlement indient. Het Vlaams Parlement bepaalt de dotatie die de VREG tijdens het volgende begrotingsjaar uit het Energiefonds ontvangt en deelt dit ter uitvoering mee aan de Vlaamse Regering. Vervolgens stelt de VREG zijn definitieve begroting en ondernemingsplan vast.

Voor de overeenstemmende ontvangsten wordt verwezen naar het ontvangstenartikel QE0-9QEBTKE-OW.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2020 incl. overflow	6.556	6.556
<i>Overflow BA 2020</i>	0	0
BA 2020 excl. overflow	6.556	6.556
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2021	6.556	6.556

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de onderstaande bespreking van de begroting van de betrokken Vlaamse rechtspersoon.

3.2 DAB's

Niet van toepassing.

3.3 Overige entiteiten onder gezag

Niet van toepassing.

3.4 Overige entiteiten onder toezicht

3.4.1 Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG)

De VREG werd opgericht in december 2001 in het kader van de vrijmaking van de Vlaamse elektriciteits- en gasmarkt. De VREG is een autonome dienst met rechtspersoonlijkheid, die onder toezicht staat van het Vlaams Parlement. Dit toezicht van het Vlaams Parlement bestaat eruit dat het Vlaams Parlement de werking en organisatie van de VREG regelt in het Energiedecreet, de leden van de Raad van Bestuur aanstelt, er hoorzittingen en rapporteringen zullen gehouden worden in het Vlaams Parlement over het ontwerp van ondernemingsplan en de begroting en dat het Vlaams Parlement de begroting goedkeurt. Daarbij mag de VREG, noch zijn bestuurders, noch zijn personeelsleden, bij de uitoefening van zijn taken en bevoegdheden als regulator, instructies van het Vlaams Parlement vragen of ontvangen, noch van iedere andere publieke of particuliere entiteit, en dit overeenkomstig artikel 3.1.1 van het Energiedecreet.

De taken, bevoegdheden, werking en bestuur zijn geregeld in hoofdstuk I van titel III van het Energiedecreet. Concreet gaat het in hoofdzaak over het reguleren van de elektriciteits- en gasmarkt in het Vlaams Gewest, het toezicht houden op en monitoren van deze markt, het adviseren van de beleidsmakers over aanpassingen van de regelgeving, het efficiënt informeren over de energiemarkt, het toekennen en beheren van groenestroom- en warmte-krachtcertificaten en het bemiddelen in en beslechten van geschillen van marktpartijen met de netbeheerder.

Artikel 3.1.13 § 5. van het Energiedecreet bepaalt dat het door de Raad van Bestuur goedgekeurde ontwerp van begroting en ontwerp van ondernemingsplan wordt gerapporteerd aan het Vlaams Parlement. Het Vlaams Parlement beslist over de definitieve begroting en ondernemingsplan. Op basis hiervan stelt de Vlaamse Regering de dotatie voor de VREG vast.

Er is nog geen ontwerp-begroting en -ondernemingsplan 2021 door de raad van bestuur goedgekeurd, bijgevolg zijn voorliggende cijfers onder voorbehoud. Eventuele wijzigingen worden doorgevoerd met de begrotingsaanpassing in 2021.

Ontvangsten

De VREG heft op basis van art 7.1/1.5 van het Energiedecreet vanaf 2020 een retributie voor het gebruik van zijn centrale databank. Aangezien het moeilijk inschatten is wat de werkelijke te innen retributie is op kruissnelheid (raming 1 miljoen euro in 2021), blijft de VREG in 2021 voorzichtig qua uitgaven.

Het over te dragen overschot van het boekjaar richting 2021 wordt geraamd op 1.831 keuro. De Raad van Bestuur wenst dit saldo als provisie aan te houden.

De werking van de VREG wordt gefinancierd via een heffing geïnd binnen het Energiefonds. VREG ontvangt zijn dotatie dan ook vanuit het Energiefonds (artikel QE0-1QEE4KSIS), dat onder het beheer staat van het VEKA. De dotatie bedraagt in 2021 6.556 keuro en dit is identiek aan de dotatie 2020.

Uitgaven

Voor de begroting 2021 gaat de VREG uit van uitgaven ten belope van 8.609 keuro voor de uitgaven onder constant beleid. Er werd nog geen ontwerpondernemingsplan 2021 door de raad van bestuur goedgekeurd, bijgevolg zijn voorliggende cijfers onder voorbehoud.

Het over te dragen overschot van het boekjaar richting 2022 wordt geraamd op 764 keuro.

De personeelsuitgaven bedragen 4.365 keuro en zijn berekend inclusief de vergrijzingskost en de verhoging van de bijdrage aan de pool der parastatalen. Dit omwille van het feit dat de VREG niet kan putten uit de centrale provisies die hiervoor worden aangelegd.

De werkingsuitgaven betreffen uitgaven inzake communicatie, V-test, Infolijn (1700), onderhoud databanken, uitwisseling certificaten, marktonderzoeken, studies uitbesteed aan externe consultants, opleidingen, advocaatkosten, juridische dienstverlening en de dagelijkse werking van het agentschap. Deze uitgaven stijgen t.o.v. BA2020 met 167 keuro. Dit is volledig het effect van de huur en kosten van de nieuwe kantoorlocatie.

De investeringen voor 2021 focussen zich enerzijds op de vervanging van de bestaande prijzendatabank en beheermodule van het V-test systeem. De opdracht is in oktober gegund. De totale bouw zal ongeveer 2 jaar in beslag nemen en het zwaartepunt van deze investering zal in 2021 liggen. We gaan er voorlopig van uit dat het zwaartepunt van deze investering in 2021 zal zijn. Anderzijds investeert de VREG in de verdere uitbouw en ontwikkeling van de handelsdatabank nodig voor het toekennen en het beheer van de groenestroom en warmte-krachtcertificaten.

De VREG verhuist eind 2020 naar een nieuwe kantoorlocatie en zal in 2021 investeren in de inrichting en uitrusting van zijn nieuwe kantoren. De investeringen omvatten verder ook nog de vervanging van hard- en software infrastructuur conform een vooraf bepaalde cyclus. Deze uitgaven stijgen t.o.v. BA2020 met 1.160 keuro omwille van de bouw van een nieuwe prijzendatabank en beheermodule van het V-test systeem en de inrichting van de nieuwe kantoorlocatie.

3.4.2 Vlaams Energiebedrijf (VEB)

Het VEB ontzorgt de brede publieke sector op vlak van integraal duurzaam energiebeheer.

Het VEB fungeert als aankoopcentrale voor de publieke sector voor energielevering, zo wordt geschat in 2021 1,3 GWh elektriciteit en 1,7 GWh aardgas te leveren aan 50.000 aansluitpunten, gebaseerd op gegevens die beschikbaar zijn begin 2020.

Naast energielevering faciliteert VEB in een reeks energiebesparende maatregelen. Zo heeft het VEB een uitgebreide waaier raamcontracten aan waarvan de publieke sector kan afnemen. Enkele voorbeelden van maatregelen zijn energiescans en -audits, zonnepanelen (via eigen financiering of via derdepartijfinanciering), relighting, renovatie, isolatie, energieprestatiecontracten, etc.

Daarnaast ontwikkelt het VEB de energie- en patrimoniumdatabank 'Terra'. Via TERRA combineert het VEB authentieke bronnen, waar we bestaande data hergebruiken. Momenteel wordt Terra uitgerold naar de publieke sector, zodat zij analyses kunnen maken op hun data, wat voor nieuwe inzichten zorgt en nieuwe projectopportuniteiten. Het effect van efficiëntiemaatregelen die een overheidsorganisatie uitvoert zal ze ook kunnen gaan opvolgen via TERRA.

Alle kredieten van de VEB-begroting worden ingezet onder de ISE K Energie.

Ontvangsten

Het gedeelte van verkopen van niet-duurzame goederen en diensten binnen de sector overheid voor energielevering wordt begroot op: 234 miljoen euro. Dit omvat grotendeels het verkopen van de aangekochte energie, distributie en transportkosten en taksen en bijdragen.

Het gedeelte van verkopen van niet-duurzame goederen en diensten binnen de sector overheid voor de energie-efficiëntie activiteit wordt begroot op: 4.7 miljoen euro. Dit omvat voor een groot deel de kostendekkende vergoeding, maar ook aangekochte goederen die doorverkocht worden.

Voor de ontwikkeling en financiering van TERRA ontvangt het VEB in 2021 vanuit het beleidsdomein EWI een werkingstoelage van 525 keuro.

Uitgaven

De algemene werkingskosten worden begroot op circa 229 miljoen euro. Deze omvatten enerzijds voor het overgrote deel de aankoop van energie, distributienetkosten, taksen & heffingen die rechtstreeks worden doorgerekend aan de klanten. Daarnaast omvatten deze in mindere mate ook gefaciliteerde opdrachten voor de energie-efficiëntie activiteit.

Daarnaast wordt ook voor circa 0,5 miljoen euro begroot aan investeringskosten in immateriële goederen, zoals de ontwikkeling van IT-tooling voor interne, maar ook externe werking van VEB.

VI. BELEIDSVELD Klimaat – ISE Klimaat

1 Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structuurelement Klimaat

In de beleidsnota klimaat 2019-2024 werden de volgende strategische doelstellingen opgenomen.

- SD 1. Vlaanderen op weg naar klimaatneutraliteit
- SD 2. Een ambitieus en realistisch klimaatbeleid voor de periode 2021-2030
- SD 3. Een ambitieus en afgestemd energie- en klimaatbeleid
- SD 4. Afstemming omgeving en klimaat

Cfr. de nota aan de VR van 3 april 2020 (uitleg, zie supra) wordt voor de beschrijving van sommige strategische en/of operationele doelstellingen van het VEKP verwezen naar andere BBT's (die niet onder mijn bevoegdheid vallen). Ik hou echter de vinger aan de pols zodat ook deze maatregelen voldoende bijdragen tot de realisatie van de klimaatdoelstellingen.

Voor SD4 wordt verwezen naar de BBT Omgeving en Natuur.

2 Operationele doelstellingen

2.1 SD 1: Vlaanderen op weg naar klimaatneutraliteit

OD 1.1 We werken constructief mee aan de verdere uitbouw van het Europese en internationale klimaatbeleid

- ***Vlaamse standpuntbepaling voor belangrijkste Europese energie- en klimaatdossiers***

In het kader van de Europese Green Deal, zullen in 2021 tal van Europese beleidsinitiatieven worden genomen die mogelijk een belangrijke impact hebben op het Vlaams energie- en klimaatbeleid.

Het gaat o.m. over mogelijke verhogingen van de ETS en non ETS doelstellingen voor 2030, het voorstellen van een zogenaamd 'Carbon Border Adjustment Mechanism', studiewerk omtrent het al dan niet onder ETS brengen van de gebouwen- en de transportsector, een eventuele uitbreiding van het EU ETS met emissies van internationale scheepvaart, voorbereidingen om de bestaande F-gasverordening te herzien, een voorstel tot herziening van de energie-efficiëntierichtlijn (juni 2021), en een voorstel tot herziening van de richtlijn hernieuwbare energiebronnen (juni 2021).

Ik zal op basis van de krachtlijnen vervat in de visienota over de Europese Green Deal waarin op voorstel van de Minister-President op 21 februari 2020 in de schoot van de Vlaamse regering een algemeen standpunt werd geformuleerd over de Green Deal, de Vlaamse standpuntbepaling over deze verschillende deelonderwerpen garanderen.

- ***Geplande initiatieven inzake internationale klimaatbeleid***

De (omwille van de COVID-19 pandemie) uitgestelde COP 26 zal plaatsvinden in Glasgow van 1 tot 12 november 2021. Dit vormt een belangrijke test voor het

ambitiemechanisme van de Overeenkomst van Parijs, waar Europa één van de belangrijkste architecten van is.

OD 1.2 & 1.3 We werken een Vlaamse langetermijnstrategie 2050 uit en we stemmen ons beleid af op de Vlaamse langetermijnstrategie

De Vlaamse langetermijnklimaatstrategie 2050 werd op 20 december 2019 goedgekeurd door de Vlaamse Regering.

OD 1.4 We nemen onmiddellijk maatregelen om ons aan te passen aan de klimaatverandering

Om ons voor te bereiden op de effecten van klimaatverandering moeten we werken aan een klimaatbestendige samenleving en omgeving in Vlaanderen met een geïntegreerde aanpak over alle sectoren heen. Klimaatadaptatie – ons voortdurend aanpassen aan en onze weerbaarheid vergroten tegen bepaalde veranderingen – is nodig in alle sectoren, door overheden, burgers en ondernemingen. Daarom start ik de implementatie van het Vlaams Adaptatieplan 2021-2030 dat in de loop van 2021 geconcretiseerd wordt in een 5-jarig Adaptatie-Actieplan 2021-2025. Ook de resultaten van de evaluatie van het Vlaams Adaptatieplan 2013-2020 vormden een basis voor dit Adaptatie-Actieplan. De Blue Deal vormt de basis voor de aspecten rond droogte en waterschaarste van dit plan.

Ik opteer voor een omvattende, geïntegreerde aanpak, over de verschillende sectoren heen, waarbij ik maximaal synergiën zoek tussen adaptatie en mitigatie, en met andere beleidsdoelen. Ik verzeker dat elk Vlaams beleidsdomein adaptatiemaatregelen maximaal laat doorwerken in haar beleid.

Concreet zal ik werken aan de implementatie van de volgende adaptatiestrategieën:

1. Streven naar klimaatadaptieve inrichting en gebruik van onze ruimte, en naar klimaatadaptief ontwerp van gebouwen en infrastructuur.
2. Minimaliseren van risico's op watertekort en wateroverlast; klimaatadaptatie wordt een leidend principe binnen het integraal waterbeleid.
3. Versterken van groenblauwe netwerken.
4. Streven naar een klimaatadaptieve en circulaire industrie en dienstensector.
5. Streven naar klimaatadaptieve en circulaire landbouw en voedselketen.

Voor de implementatie van deze strategieën verwijs ik ook naar de BBT Omgeving en Natuur via de ISE Omgevingsbeleid Ruimte en Milieu, Bodem en Ondergrond, Lucht, Water, Natuur en Biodiversiteit en Plattelandsbeleid.

Over de sectoren heen, zet ik in op het vergroten van het maatschappelijk draagvlak rond de noodzaak aan bijkomende maatregelen t.b.v. klimaatadaptatie. Om dit aan te tonen voer ik een studie uit rond sociaal-economische kosten en baten van klimaatadaptatie. En zet ik verder in op de ondersteuning van lokale besturen in het lokale adaptatiebeleid.

2.2 SD 2: Een ambitieus en realistisch klimaatbeleid voor de periode 2021-2030

OD 2.1. We optimaliseren de werking van het Klimaatfonds

De Vlaamse regering heeft op mijn voorstel op 11 september 2020 het nieuwe bestedingskader voor het Vlaamse Klimaatfonds (VKF) goedgekeurd⁵.

Met dit nieuwe bestedingskader kunnen nieuwe klimaatmaatregelen niet langer integraal uit het Vlaamse Klimaatfonds gefinancierd worden. Ministers van de Vlaamse Regering zullen nog steeds beroep kunnen doen op het fonds voor een maatregel die binnen hun bevoegdheidsdomein bijdraagt aan de klimaatdoelstellingen. Via gedeeltelijke financiering vanuit andere overheidsbudgetten bekomen we een hefboomeffect met het Vlaamse Klimaatfonds: elke euro uit het klimaatfonds zal bijkomende middelen voor klimaatbeleid aantrekken.

Hoe meer emissies een maatregel kan reduceren voor een vast bedrag, hoe meer steun de maatregel zal krijgen vanuit het klimaatfonds. Het principe van kostenefficiëntie staat dus centraal in het nieuwe bestedingskader. Hierdoor streven we naar een zo groot mogelijke impact van het klimaatfonds. Het Vlaamse Klimaatfonds voorziet bovendien nog extra financiering voor maatregelen die erin slagen om geld van buiten de Vlaamse overheid aan te trekken voor investeringen in klimaat, zoals Europese op private middelen. Deze stimulans zal het hefboomeffect van het klimaatfonds nog versterken.

Deze nieuwe allocatiemethode zal ook in 2021 toegepast worden op de beschikbare VKF-beleidskredieten voor Vlaamse reductiemaatregelen.

Ik organiseer tenslotte bij alle relevante entiteiten een jaarlijkse monitoring over de voortgang en de gerealiseerde emissiereducties van de beleidsmaatregelen die gefinancierd zijn vanuit het VKF, op basis waarvan ik 2-jaarlijks een rapport opstel over de globale besteding van de middelen, de realisaties op het terrein in de hierdoor bekomen BKG-reducties.

OD 2.2 We werken verder aan een shift naar duurzame gebouwenverwarming

Toelichting opgenomen onder OD 1.3 van Beleidsveld Energie – ISE Energie (zie supra)

OD 2.3 We verminderen de uitstoot van de transportsector

Het verminderen van de uitstoot van de transportsector wordt zowel vanuit de lucht- als klimaatdoelstellingen aangedreven. Voor een bespreking van de maatregelen, verwijs ik voornamelijk naar de toelichting onder ISE Lucht (OD2 en OD3) in de BBT Omgeving en Natuur.

Ik volg de realisatie van de klimaatdoelstellingen voor transport op en ondersteun de minister van Mobiliteit bij het uitwerken van maatregelen bedoeld om de transitie naar zero-emissievoertuigen te bespoedigen en de mobiliteitsvraag te beheersen.

Daarnaast stel ik in 2021 met de aanpassingen aan het Samenwerkingsakkoord Luchtvaart van 2 september 2013, de nodige decretale aanpassingen voor t.g.v. Verordening (EU) 2017/2392 (verderzetten huidige beperkingen van het

⁵ VR 2020 1109 DOC.0985/1BIS.

toepassingsgebied voor luchtvaartactiviteiten onder EU ETS), Richtlijn (EU) 2018/410 (aanpassing huidige ETS richtlijn voor de 4de handelsperiode) en t.g.v. Verordening 2019/1603 (implementatie Carbon Offsetting Reduction Scheme for International Aviation in EU).

OD 2.4 We ondersteunen en begeleiden de transitie naar een CO2-arme industrie

- Geplande initiatieven i.k.v. verlenging en verbreding EBO

In 2023 worden de vrijwillige energiebeleidsovereenkomsten verlengd. De huidige doelgroepen, rentabiliteit van de maatregelen en attractiviteit voor de ondernemingen om deel te nemen worden geëvalueerd. We verbreden het instrument met nieuwe overeenkomsten voor sectoren die nog niet gevat zijn. In nauw overleg met de betrokken sectoren, bekijken we hoe we het bestaande instrument verder kunnen verbreden met een klimaatcomponent. In dat overleg wordt voorts ook een verdere verbreding van het doelgebied van de EBO naar materiaalgebruik, mobiliteit, restwarmte en water bekeken.

Een eerste versie van de startpuntnota over de verlenging en de verbreding van de EBO na 2022 wordt uitgewerkt. Met deze tekst wordt dan vanaf in het voorjaar van 2021 een doelgroepenoverleg opgestart.

- Geplande stappen voor uitbouw beleidskader energiezuinige bedrijven

Er wordt een normerend kader voor de niet energie-intensieve industrie vastgelegd. De mini-EBO-trajecten worden als flankerend instrument ingezet om ondernemingen in de doelgroep maximaal te ontzorgen en te begeleiden bij het correct uitvoeren van de maatregelen.

Er wordt nagegaan of er, naar analogie met de energiebeleidsovereenkomsten, vrijwillige trajecten kunnen worden afgesloten met sectoren waarbij de engagementen verder gaan dan de van toepassing zijnde verplichtingen binnen het normerend kader.

- Opstart van de 4de handelsperiode onder het EU ETS Vaste Installaties

Aangezien op 1 januari 2021 de 4de handelsperiode (2021 – 2030) start, zorg ik in 2021 voor een efficiënte implementatie van deze nieuwe handelsperiode. Deze opstart gaat immers gepaard met nieuwe beslissingen inzake de kosteloze toewijzing van emissierechten aan de meer dan 200 installaties in het Vlaamse Gewest die onder het EU ETS vallen, alsmede met enkele andere gewijzigde spelregels.

- Versnelling reductie fluorhoudende gasen en N₂O-emissies in de industrie

Ik start in 2021 samen met mijn collega-minister van Economie en Innovatie met de implementatie van een Green Deal die de uitfasering beoogt van het gebruik van F-gassen in voedingswinkels en supermarkten. Daarnaast volg ik de geplande reductiemaatregelen van specifieke bedrijven met een belangrijke F-gas en N₂O-uitstoot verder op.

- CCS/CCU

Ik maak erover dat het Europese regelgevende kader inzake klimaat (vb. ETS regelgeving) innovatieve technologieën als CCU en CCS faciliteert.

- **Onderzoek en ontwikkeling, export van technologie**

Voor een bespreking van de maatregelen, verwijs ik naar de toelichting in de BBT Economie, Wetenschap en Innovatie.

OD 2.5 We verlagen de klimaatimpact van de Vlaamse land- en tuinbouw

Ik zie er samen met mijn collega-minister bevoegd voor Landbouw op toe dat de Vlaamse invulling van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) na 2020 de nodige maatregelen en instrumenten voorziet om de klimaatdoelstelling te realiseren. Ik zorg er mede voor dat directe inkomenssteun, randvoorwaarden, ecoregelingen, (niet-productieve) investeringen, agromilieu- en klimaatmaatregelen en beheerovereenkomsten voor de volgende GLB periode effectief bijdragen aan klimaat- en milieudoelstellingen. Voor een uitgebreider toelichting wordt verwezen naar de BBT Landbouw.

Ik hou tevens de vinger aan de pols bij de uitwerking van het Convenant Enterische Emissies Rundvee van mijn collega bevoegd voor landbouw in functie van de daling van broeikasgasemissies door de betrokken sectoren.

OD 2.6 We verlagen de koolstofvoetafdruk van het Vlaamse consumptiepatroon

Voor meer toelichting, verwijs ik naar de BBT Omgeving en Natuur.

OD 2.7. We verliezen de komende 10 jaar geen netto koolstof uit Vlaamse bodems

Ik zet samen met mijn collega-minister van landbouw verder in op initiatieven om in het landbouwbeleid maximaal in te zetten om het koolstofverlies uit landbouwbodems sterk terug te dringen. (zie ook BBT Omgeving en Natuur)

Ik rol in 2021 een nieuwe aanpak uit voor oordeelkundige bemesting en geïntegreerd bodembeheer waarbij landbouwers ook gestimuleerd worden om meer koolstof op te slaan in landbouwbodems. (OD2 van SD7 onder ISE Water)

Ik evalueer het huidige beleid op vlak van de bescherming van vegetaties en ontbossing in functie van de bijdrage daarvan aan de *no debit*-doelstelling voor de sector LULUCF en verken mogelijke pistes om die bijdrage te optimaliseren. (OD1 van SD1 van ISE Natuur en Biodiversiteit)

Om meer koolstof op te slaan in bossen, waterrijke gebieden en (half)natuurlijke graslanden neem ik bij beleidsafwegingen in natuurbeheer en -ontwikkeling (onder) de Vlaamse LULUCF doelstelling mee. Ik zet alvast verder in op het bosuitbreidingsprogramma met medewerking van alle maatschappelijke actoren, het herstel en creatie van extra wetlands en het realiseren van groenblauwe netwerken. (OD1, OD2 en OD3 van SD1 van ISE Natuur en Biodiversiteit)

Daarnaast zal ik ook burgers, besturen en specifieke doelgroepen sensibiliseren over duurzaam bodembeheer – waaronder koolstofopslag - in tuinen, bermen, parken en openbaar groen (OD1 van SD1 van ISE Bodem en Ondergrond en OD1 van SD4 van ISE Ruimte en Milieu).

Ook via het ruimtelijk beleid beperk ik het koolstofverlies in de Vlaamse bodems.

Om al deze inspanningen te verzilveren in het kader van de no debit-doelstelling van LULUCF is een bodemkoolstofmonitoringnetwerk noodzakelijk. Daarom voorzie ik in 2021 de nodige middelen voor het bodemkoolstofmonitoringnetwerk, zodat we ook in Vlaanderen de werkelijke evolutie van de koolstofstromen en -voorraden en de beleidseffecten erop kunnen opvolgen. (OD1 van SD1 onder ISE Bodem en Ondergrond)

OD 2.8. We vergroten het draagvlak voor een transitie naar een klimaatneutrale samenleving bij burgers

Hiervoor wordt verwezen naar de BBT Omgeving en Natuur.

OD 2.9. We stimuleren klimaatmaatregelen via ontzorgings- en financieringsinitiatieven

Toelichting opgenomen onder OD 1.1 van Beleidsveld Energie – ISE Energie (zie supra)

OD 2.10. We verminderen de klimaatimpact van de Vlaamse overheid

Samen met mijn collega-minister bevoegd voor facilitair management maak ik verder werk van het klimaatvriendelijker maken van de entiteiten van de Vlaamse overheid door inspanningen, zowel op vlak van het energieverbruik in gebouwen/infrastructuur als op vlak van mobiliteit.

2.3 SD 3: Een ambitieus en afgestemd energie- en klimaatbeleid

OD 3.1. We garanderen een goed gestroomlijnd en gecoördineerd Vlaams en Belgisch energie- en klimaatbeleid

Toelichting opgenomen onder OD 6.3 van Beleidsveld Energie – ISE Energie (zie supra)

OD 3.2. We zorgen voor een onderbouwde planning en monitoring van het energie- en klimaatbeleid

Toelichting opgenomen onder OD 6.2 en 6.3 van Beleidsveld Energie – ISE Energie (zie supra)

OD 3.3 We zetten verdere stappen richting een meer datagedreven energie- en klimaatbeleid

Toelichting opgenomen onder OD 6.3 van Beleidsveld Energie – ISE Energie (zie supra)

OD 3.4. We zorgen voor een nauwe betrokkenheid van belanghebbenden

Toelichting opgenomen onder OD 6.3 van Beleidsveld Energie – ISE Energie (zie supra)

OD 3.5. We versterken de ondersteuning van en de structurele samenwerking met lokale besturen

Toelichting opgenomen onder OD 6.1 van Beleidsveld Energie – ISE Energie (zie supra)

3	Budgettair kader voor het begrotingsjaar
----------	---

De beleidskredieten onder dit ISE hebben betrekking op de uitgaven gefinancierd vanuit het Vlaams Klimaatfonds (VKF). Deze uitgaven werden tot en met 2020 beheerd door het departement Omgeving. Vanaf 2021 komt het beheer van de middelen binnen de ISE Klimaat onder de bevoegdheid van het VEKA.

Deze overheveling wordt gekenmerkt door de wijziging van de entiteitscode van alle klimaatartikels van QB0 (departement Omgeving) naar QE0 (VEKA). In wat volgt, wordt in het kader van het schetsen van het juiste beeld van de budgetevolutes tussen BA2020 en BO2021 abstractie gemaakt van deze gewijzigde entiteitscodes.

ISE KLIMAAT, MVG excl. DAB

	(duizend euro)					
	VAK			VEK		
	BA 2020	evolutie	BO 2021	BA 2020	evolutie	BO 2021
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	31.746	41.903	73.649	23.175	61.921	85.096
Toelagen (interne stromen (IS))	55.938	41.848	97.786	55.938	41.848	97.786
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal incl. overflow	87.684	83.751	171.435	79.113	103.769	182.882
Overflow	0	0	0	0	0	0
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Wat betreft de berekening van de ontvangsten van het Klimaatfonds fungeert de federale overheid in het kader van het Europees systeem van emissierechten (EU ETS) als veiler van de Belgische emissierechten en als ontvanger van de Belgische veilinginkomsten. De ontvangsten van het Vlaamse Klimaatfonds zijn hierbij

afhankelijk van 2 parameters: het totaal aantal geveilde emissierechten voor rekening van Vlaanderen en de marktprijs per emissierecht.

Voor beide parameters zijn er belangrijke onzekerheden in 2021. Zo zal het veilingvolume afhankelijk zijn van de exacte werking van de Europese Markt Stabiliteit Reserve (ESR) en van de hoeveelheid emissierechten die in 2021 kosteloos wordt verleend aan industriële installaties. Daarnaast kunnen ook andere beleidsevoluties (aanscherping van klimaatdoelstelling 2030, aanpassingen naar aanleiding van de brexit, mogelijke toewijzing van veilinginkomsten aan de EU-begroting) een negatieve impact hebben op het Vlaamse veilingvolume.

De CO₂-prijs is per definitie marktafhankelijk, waarbij de wet van vraag en aanbod speelt. Gezien de mogelijke economische gevolgen van het coronavirus, de mogelijke impact van de brexit en de evolutie van de olieprijsen is hier volatiliteit mogelijk.

In deze raming voor 2021 wordt er ten voorlopige titel aangenomen dat Vlaanderen in het kader van het nieuw te onderhandelen Samenwerkingsakkoord "Burden Sharing" ook na 2020 52,76 % van de Belgische veilinginkomsten ontvangt en is er rekening gehouden met een verminderd Vlaams Veilingvolume ten gevolge van de gebruikte ETS flexibiliteit. Dit leidt tot een lichte daling van het veilingvolume ten opzichte van 2020 (7.411.617 vs 7.581.084).

Voor de CO₂-prijs wordt er rekening gehouden met een kleine afwijking van de reële gemiddelde (huidige) marktprijs in de ESR-periode 2020 (BA2020 op basis van 24,9 €/ton) ten opzichte van de geraamde marktprijs voor de ESR-periode 2021 (25,25 €/ton).

De ingeschreven ontvangsten voor het Klimaatfonds in 2021 dalen in conclusie bij deze raming met 2 miljoen euro ten opzichte van de BA2020. Er wordt een ESR-ontvangst voor het Klimaatfonds ingeschreven van circa 187 miljoen euro.

Alle uitgaven m.b.t. klimaat worden gecentraliseerd via het Klimaatfonds (artikel QE0-1QHE4IB-WT en de "-IS"-dotaties vanuit het klimaatfonds). Wat betreft de beleidskredieten wordt het onderscheid gemaakt tussen enerzijds de toelagen toegekend vanuit het Klimaatfonds en anderzijds de vrije beleidsruimte voorzien op artikel QE0-1QHE4IB-WT.

Inzake toelagen wordt in 2021 de eenmalige toelage aan de VMSW uit BA2020 teruggedraaid (-20 miljoen euro – zie artikel QE0-1QHE4IR-IS). Aanvullend wordt een nieuwe toelage van 5 miljoen euro voorzien voor de eerste opstap inzake de financiering van de ESR-kosten van Energielening+ (+ 5 miljoen euro - zie artikel QE0-1QHE4IK-IS). Tenslotte wordt de terugbetaling van 92,8 miljoen euro aan het HERMES-fonds voor de prefinanciering van de carbon leakage kosten 2019 (uitbetaald aan de betrokken bedrijven door HERMES in 2020) ingeschreven (+56,8 miljoen euro – zie artikel QE0-1QHE4IY-IS).

Wat betreft de vrije beleidsruimte wordt er op basis van de geraamde ontvangsten binnen het Klimaatfonds voor 2021 alvast een nieuw te bestemmen beleidsbudget van 73,4 miljoen euro voorzien op artikel QE0-1QHE4IB-WT (+41,9 miljoen euro).

De volgende budgettaire toelichtingen gaan niet dieper in op de wijzigingen naar aanleiding van de generiek toegepaste indexatieregels en de technische wijzigingen in het kader van overflow. Voor bijkomende toelichting hierover wordt graag verwezen naar de Algemene Toelichting bij de uitgavenbegroting.

3.1 Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid

➤ Ontvangstenartikelen

QE0-9QHETIB-OW – NAAR EEN KLIMAATVRIENDELIJKE SAMENLEVING: UITVOEREN EN VERSTERKEN KORTE TERMIJN KLIMAATBELEID (KLIMAATFONDS)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het Klimaatfonds is een klassiek begrotingsfonds, wat betekent dat alle ontvangsten binnen dit ontvangstenartikel van het Klimaatfonds aan uitgavenzijde zeer breed ingezet worden ter financiering van het Vlaamse klimaatbeleid.

De uitgavenartikelen van het Klimaatfonds zijn artikel QE0-1QHE4IB-WT en alle -IS-dotatiestromen die vertrekken vanuit begrotingsprogramma QH Klimaat.

De federale overheid fungeert in het kader van het Europees systeem van emissierechten (EU ETS) als veiler van de Belgische emissierechten en ontvangt de Belgische veilinginkomsten. Overeenkomstig het Samenwerkingsakkoord betreffende de verdeling van de Belgische klimaat- en energiedoelstellingen voor de periode 2013-2020 wordt hiervan jaarlijks 52,76% overgedragen aan Vlaanderen, waar ze in het Vlaams Klimaatfonds worden opgenomen. Via dit artikel wordt het Vlaams deel van de betrokken veilinginkomsten ontvangen.

Hiernaast worden via dit artikel op termijn ook de eventuele terugbetalingen ontvangen van de (onbenut gebleven) subsidies die uitgekeerd werden aan niet-geconsolideerde actoren in het kader van de uitvoering van goedgekeurde projecten binnen het Vlaams Klimaatfonds.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2020		189.152	
Bijstelling BO 2021		-2.009	
BO 2021		187.143	

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De inkomsten BO 2021 (dit zijn de Vlaamse veilingopbrengsten ontvangen tussen 1/5/2020 en 30/4/2021) zijn rechtstreeks afhankelijk van het voor Vlaanderen geveilde volume en van de CO2-prijs. Voor beide parameters zijn er belangrijke onzekerheden, onder meer ten gevolge van de hervorming van het ETS systeem vanaf 2021.

In deze raming wordt een Vlaams Veilingvolume van 7.411.617 emissierechten vooropgesteld in de ESR periode 1 mei 2020 tot 30 april 2021. Hierbij wordt er ten voorlopige titel vanuit gegaan dat Vlaanderen ook na 2020 52,76 % van de Belgische veilinginkomsten ontvangt en is er rekening gehouden met een verminderd Vlaams Veilingvolume ten gevolge van de gebruikte ETS-flexibiliteit. Dit is een lichte daling van het veilingvolume ten opzichte van 2020 (7.411.617 vs. 7.581.084).

Voor de gemiddelde CO₂-prijs wordt rekening gehouden met een prijs van 25,25 euro per ton CO₂, cf. de meerjarenraming van november 2019. De prijs is per definitie marktafhankelijk: na een stevige daling begin maart 2020 tot 15 euro, schommelde de prijs in de zomer van 2020 rond de 28 euro.

Er wordt in conclusie een ESR-ontvangst voor het Klimaatfonds ingeschreven van 187.143 keuro, een lichte daling ten opzichte van de gerealiseerde inkomsten 2020.

QE0-9QHETIB-OI – EEN AMBITIEUS EN REALISTISCH KLIMAATBELEID VOOR DE PERIODE 2021-2030

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel kan gebruikt worden voor de terugvordering van niet-integraal voor de vooropgestelde doelstellingen bestede VKF-dotaties (verplichting tot terugstorting ingeschreven bij toekenning dotatie).

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie

Pro Memorie.

- Uitgavenartikelen

QE0-1QHE4IB-WT – NAAR EEN KLIMAATVRIENDELIJKE SAMENLEVING: UITVOEREN EN VERSTERKEN KORTE TERMIJN KLIMAATBELEID (KLIMAATFONDS)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Via dit artikel van het Vlaams Klimaatfonds draagt het departement Omgeving bij aan de uitvoering van de strategische plannen gericht op het uitvoeren en versterken van het korte termijn klimaatbeleid, om zo te komen tot een klimaatvriendelijke samenleving.

In 2021 zal ingezet worden op interne Vlaamse mitigatiemaatregelen via het uitgewerkte cofinancieringssysteem (zoals recent goedgekeurd door de Vlaamse regering), en op het financieren van een deel van de Vlaamse bijdragen voor internationale klimaatfinanciering.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2020 incl. overflow	31.746	23.175
<i>Overflow BA 2020</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
BA 2020 excl. overflow	31.746	23.175
<i>Index (B1)</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties (B2)</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen (B3)</i>	<i>41.903</i>	<i>61.921</i>

BO 2021	73.649	85.096
----------------	---------------	---------------

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK
Vaststelling vrije beleidsruimte Klimaatfonds (Tabel NBR klimaatfonds)	41.903	
Bijstelling VEK na analyse van de vereffeningskalender van het Klimaatfonds en rekening houdende met de toegestane nieuwe beleidsruimte		61.921
TOTAAL	41.903	61.921

Wat betreft de vrije beleidsruimte wordt er op basis van de geraamde ontvangsten binnen het Klimaatfonds in 2021 alvast een totaal nieuw beleidsbudget van 73,6 miljoen euro voorzien op artikel QE0-1QHE4IB-WT (+41,9 miljoen euro).

QE0-1QHE4IG-IS – DAB FONDS VOOR PREVENTIE EN SANERING INZAKE MILIEU EN NATUUR (DAB MINAFONDS)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit nieuwe artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds en via dit dotatieartikel wordt invulling gegeven aan de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het uitvoeren en versterken van het korte termijn klimaatbeleid.

Concreet worden de middelen op dit artikel binnen de DAB MINAFonds ingezet ter uitvoering van de beslissingen van de Vlaamse Regering inzake intern klimaatbeleid.

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Pro memorie.

QE0-1QHE4IH-IS – AGENTSCHAP VOOR NATUUR EN BOS (ANB)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit nieuwe artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds en via dit dotatieartikel wordt invulling gegeven aan de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het uitvoeren en versterken van het korte termijn klimaatbeleid.

Concreet worden de middelen op dit artikel via het Bossencompensatiefonds ingezet ter uitvoering van de beslissingen van de Vlaamse Regering inzake intern klimaatbeleid.

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Pro memorie.

QE0-1QHE4II-IS – DAB ICT**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds en via dit dotatieartikel wordt invulling gegeven aan de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het uitvoeren en versterken van het korte termijn klimaatbeleid.

Concreet worden de middelen op dit artikel door DAB ICT ingezet ter uitvoering van de beslissingen van de Vlaamse Regering inzake intern klimaatbeleid.

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Pro memorie.

QE0-1QHE4IJ-IS – DAB VLAAMS INFRASTRUCTUURFONDS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds en via dit dotatieartikel wordt invulling gegeven aan de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het uitvoeren en versterken van het korte termijn klimaatbeleid.

Concreet worden de middelen op dit artikel door VIF ingezet ter uitvoering van de beslissingen van de Vlaamse Regering inzake intern klimaatbeleid.

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Pro memorie.

QE0-1QHE4IK-IS – ENERGIEFONDS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds en via dit toelageartikel wordt invulling gegeven aan de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het uitvoeren en versterken van het korte termijn klimaatbeleid.

Concreet worden de middelen op dit artikel op het Energiefonds ingezet ter uitvoering van de beslissingen van de Vlaamse Regering inzake intern klimaatbeleid.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2020 incl. overflow	0	0
<i>Overflow BA 2020</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
BA 2020 excl. overflow	0	0
<i>Index (B1)</i>		
<i>Compensaties (B2)</i>		
<i>Andere bijstellingen (B3)</i>	<i>5.000</i>	<i>5.000</i>
BO 2021	5.000	5.000

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK
Toelage aan het Energiefonds in het kader van de Energielening+	5.000	5.000
TOTAAL	5.000	5.000

- In 2021 wordt voor de Energielening+ een toelage voorzien van 5 miljoen euro uit het Klimaatfonds voor het Energiefonds. Hiermee worden ESR-aanrekenbare kosten voor de energielening+ en het renteloos hypothecair renovatiekrediet (via rentesubsidies) opgevangen in het Energiefonds. Vanaf 2021 worden hiervoor volgende middelen voorzien:
 - 2021: 5 miljoen Energiefonds + toelage van 5 miljoen uit het VKF
 - 2022: 10 miljoen Energiefonds + toelage van 10 miljoen uit het VKF
 - 2023: 15 miljoen Energiefonds + toelage van 15 miljoen uit het VKF
 - 2024: 20 miljoen Energiefonds + toelage van 20 miljoen uit het VKF
- De ESR-neutrale verhoging van de leningsmachtiging zelf, komt op QE0-1QEE2KB-PA van de algemene uitgavenbegroting.

QE0-1QHE4IL-IS – DE RAND

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds en via dotatieartikel wordt invulling gegeven aan de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het uitvoeren en versterken van het korte termijn klimaatbeleid.

Concreet worden de middelen op dit artikel door De Rand ingezet ter uitvoering van de beslissingen van de Vlaamse Regering inzake Intern klimaatbeleid.

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Pro memorie.

QE0-1QHE4IM-IS – EIGEN VERMOGEN INSTITUUT VOOR LANDBOUW- EN VISSERIJONDERZOEK (EV ILVO)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds en via dit artikel wordt invulling gegeven aan de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het uitvoeren en versterken van het korte termijn klimaatbeleid.

Concreet worden de middelen op dit artikel EV ILVO ingezet ter uitvoering van de beslissingen van de Vlaamse Regering inzake intern klimaatbeleid.

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Pro memorie.

QE0-1QHE4IN-IS – FONDS DEPARTEMENT ONDERWIJS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds en via dit artikel wordt invulling gegeven aan de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het uitvoeren en versterken van het korte termijn klimaatbeleid.

Concreet worden de middelen op dit artikel door Fonds Departement Onderwijs ingezet ter uitvoering van de beslissingen van de Vlaamse Regering inzake intern klimaatbeleid.

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Pro memorie.

QE0-1QHE4IO-IS – FONDS HOGER ONDERWIJS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds en via dit artikel wordt invulling gegeven aan de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het uitvoeren en versterken van het korte termijn klimaatbeleid.

Concreet worden de middelen op dit artikel door Fonds Hoger Onderwijs ingezet ter uitvoering van de beslissingen van de Vlaamse Regering inzake intern klimaatbeleid.

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Pro memorie.

QE0-1QHE4IP-IS – VLAAMS ENERGIEBEDRIJF (VEB)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit nieuwe artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds en via dit dotatieartikel wordt invulling gegeven aan de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het uitvoeren en versterken van het korte termijn klimaatbeleid.

Concreet worden de middelen op dit artikel via het VEB ingezet ter uitvoering van de beslissingen van de Vlaamse Regering inzake intern klimaatbeleid.

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Pro memorie.

QE0-1QHE4IQ-IS – HET FACILITAIR BEDRIJF (HFB)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds en via dit dotatieartikel wordt invulling gegeven aan de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het uitvoeren en versterken van het korte termijn klimaatbeleid.

Concreet worden de middelen op dit artikel door HFB ingezet ter uitvoering van de beslissingen van de Vlaamse Regering inzake intern klimaatbeleid.

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Pro memorie.

QE0-1QHE4IR-IS – VLAAMSE MAATSCHAPPIJ VOOR SOCIAAL WONEN (VMSW)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds en via dit artikel wordt invulling gegeven aan de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het uitvoeren en versterken van het korte termijn klimaatbeleid.

Concreet worden de middelen op dit artikel door VMSW ingezet ter uitvoering van de beslissingen van de Vlaamse Regering inzake intern klimaatbeleid.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2020 incl. overflow	20.000	20.000
<i>Overflow BA 2020</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
BA 2020 excl. overflow	20.000	20.000
<i>Index (B1)</i>		
<i>Compensaties (B2)</i>		
<i>Andere bijstellingen (B3)</i>	<i>-20.000</i>	<i>-20.000</i>
BO 2021	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK
Terugdraaien eenmalige aanwending middelen Klimaatfonds BA2020	-20.000	-20.000
TOTAAL	-20.000	-20.000

De via BA 2020 beschikbaar gestelde middelen uit het Klimaatfonds waren eenmalige middelen in de uitvoering van de klimaatmaatregelpakketten beslist door de vorige legislatuur. Deze middelen worden terug op nul gezet bij BO 2021.

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Pro memorie.

QE0-1QHE4IT-IS – VLAAMS LANDBOUWINVESTERINGSFONDS (VLIF)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds en via dit artikel wordt invulling gegeven aan de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het uitvoeren en versterken van het korte termijn klimaatbeleid.

Concreet worden de middelen op dit artikel ingezet ter uitvoering van de beslissingen van de Vlaamse Regering inzake klimaatmaatregelen bij VLIF.

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Pro memorie.

QE0-1QHE4IU-IS – VLAAMS INFRASTRUCTUURFONDS VOOR PERSOONSGEBONDEN AANGELEGENHEDEN (VIPA)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds en via dit artikel wordt invulling gegeven aan de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het uitvoeren en versterken van het korte termijn klimaatbeleid.

Concreet worden de middelen op dit artikel door VIPE ingezet ter uitvoering van de beslissingen van de Vlaamse Regering inzake intern klimaatbeleid.

Kredietevolutie:**Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:**

Pro memorie.

QE0-1QHE4IV-IS – VLAAMSE VERVOERMAATSCHAPPIJ DE LIJN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds en via dit artikel wordt invulling gegeven aan de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het uitvoeren en versterken van het korte termijn klimaatbeleid.

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Pro memorie.

QE0-1QHE4IW-IS – HET GEMEENSCHAPSONDERWIJS (GO!)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds en via dit artikel wordt invulling gegeven aan de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het uitvoeren en versterken van het korte termijn klimaatbeleid.

Concreet worden de middelen op dit artikel door GO! ingezet ter uitvoering van de beslissingen van de Vlaamse Regering inzake klimaatmaatregelen binnen het Gemeenschap Onderwijs.

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Pro memorie.

QE0-1QHE4IX-IS – AGENTSCHAP VOOR INFRASTRUCTUUR IN HET ONDERWIJS (AGION)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds en via dit artikel wordt invulling gegeven aan de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het uitvoeren en versterken van het korte termijn klimaatbeleid.

Concreet worden de middelen op dit artikel door AGION ingezet ter uitvoering van de beslissingen van de Vlaamse Regering inzake klimaatmaatregelen in het Onderwijs.

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Pro memorie.

QE0-1QHE4IY-IS – FONDS FLANKEREND ECONOMISCH BELEID (HERMESFONDS)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel maakt deel uit van de uitgavenzijde van het Vlaams Klimaatfonds en via dit artikel wordt invulling gegeven aan de uitvoering van de strategische doelstellingen omtrent het uitvoeren en versterken van het korte termijn klimaatbeleid.

Concreet worden de middelen op dit artikel door Hermesfonds ingezet ter uitvoering van de beslissingen van de Vlaamse Regering inzake indirecte "carbon leakage" (ICL).

Kredietevoluitie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2020 incl. overflow	35.938	35.938
<i>Overflow BA 2020</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
BA 2020 excl. overflow	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Index (B1)</i>		
<i>Compensaties (B2)</i>		
<i>Andere bijstellingen (B3)</i>	<i>56.848</i>	<i>56.848</i>
BO 2021	92.786	92.786

Inhoudelijke toelichting kredietevoluities:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK
Compensatie indirecte emissierechten	56.848	56.848
TOTAAL	56.848	56.848

- VLAIO schat in dat er in 2020 via het HERMES-fonds 92.786 keuro aan vergoedingen zal uitbetaald worden aan energie-intensieve bedrijven in het kader van de uitvoering van de beslissingen van de Vlaamse Regering inzake indirecte "carbon leakage" (ICL). Via deze weg worden deze middelen terugbetaald aan het HERMES vanuit het Klimaatfonds. De sterk stijgende uitgaven aan de compensaties indirecte emissiekosten worden veroorzaakt door de CO2-prijs, die de laatste jaren sterk gestegen is.

Voor de bespreking van interne stromen wordt generiek verwezen naar de bespreking van de begrotingen van de betrokken Vlaamse rechtspersonen.

3.2 DAB's

Niet van toepassing.

3.3 Overige entiteiten onder gezag

Niet van toepassing.

3.4 Overige entiteiten onder toezicht

Niet van toepassing.

VII. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD

De apparaatskredieten die onder programma QA ingezet worden voor de activiteiten binnen de beleidsvelden Energie en Klimaat worden hier besproken.

TOTAAL APPARAATSKREDIETEN BBT ENERGIE EN KLIMAAT

	(duizend euro)				
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2020	0	0	0	6.335	6.362
Bijstelling BO 2021	0	0	0	4.126	4.099
BO 2021	0	0	0	10.461	10.461

PROGRAMMA QA – QE0 – VLAAMS ENERGIEAGENTSCHAP

	(duizend euro)				
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2020	0	0	0	6.335	6.362
Bijstelling BO 2021	0	0	0	4.126	4.099
BO 2021	0	0	0	10.461	10.461

Binnen de beleidsvelden Energie en Klimaat zijn er in 2021 2 entiteiten actief met apparaatskredieten: in hoofdzaak het VEKA en in mindere mate het departement Omgeving. Ingevolge de uitbreiding van VEA tot VEKA (cf. Regeerakkoord) worden vanaf 1 januari 2021 immers alle taken en bevoegdheden van het departement inzake energie en klimaat overdragen naar het VEKA, behalve deze rond klimaatadaptatie, internationaal beleid, coördinatie van onderzoek en digitale ondersteuning.

Enkel de apparaatskredieten van VEKA worden zodoende beschreven in bovenstaande tabel. Aangezien het departement Omgeving dus hoofdzakelijk actief is binnen andere beleidsvelden (Omgeving & Natuur en Dierenwelzijn) wordt er voor de bespreking van de achterliggende departementale begrotingsartikels QB0-1QAX2ZZ-LO en QB0-1QAX2ZZ-WT verwezen naar de BBT voor het beleidsveld Omgeving en Natuur.

- Ontvangstenartikelen

Niet van toepassing.

- Uitgavenartikelen

QE0-1QAE2ZZ-LO – LONEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Vanuit dit artikel worden de personeelsuitgaven van het Vlaams Energieagentschap (VEKA) gefinancierd. Het VEKA is een IVA zonder rechtspersoonlijkheid.

Vooraf omwille van verschillende nieuwe Europese richtlijnen die sinds het begin van deze eeuw werden uitgevaardigd (richtlijn energieprestaties van gebouwen, richtlijn hernieuwbare energie, richtlijn energie-efficiëntie), is het takenpakket van het VEKA sterk toegenomen.

Het VEKA moet ook mee invulling geven aan een energiebeleid dat de komende jaren grote stappen vooruit moet zetten om het energiesysteem koolstofarm, betrouwbaar en betaalbaar te maken:

- Transitie naar een koolstofarme industrie.
- Gebouwen in Vlaanderen moeten veel energiezuiniger worden (energetische renovatie, sloop- en heropbouw, uitfasering fossiele brandstoffen in gebouwenverwarming ...).
- Een flexibel energiesysteem dat maximaal gebaseerd is op groene stroom en waarbij ook groene warmte verder wordt uitgerold. Er wordt werk gemaakt van een aantrekkelijk investeringsklimaat voor hernieuwbare energie, de afstemming van vraag en aanbod, slimmere energienetten, digitalisering van het energiesysteem en extra opslagcapaciteit.

De concrete uitwerking van de energietransitie en de invulling van Europese doelstellingen en richtlijnen heeft een impact op alle kerntaken en de personeelsinzet van het VEKA. Geen klimaattransitie zonder energietransitie. Beiden vragen een geïntegreerde aanpak.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2020 incl. overflow	6.004	6.004
<i>Overflow BA 2020</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
BA 2020 excl. overflow	6.004	6.004
<i>Index (B1)</i>	120	120
<i>Compensaties (B2)</i>	3.328	3.328
<i>Andere bijstellingen (B3)</i>	333	333
BO 2021	9.785	9.785

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Reden
Van QB0-1QAE2ZZ-LO	2.585	2.585	Overdracht vanuit het departement Omgeving in het

			kader van de uitbreiding van VEA tot VEKA
Van EB0-1EFB2LX-IS	659	659	Overdracht in uitvoering van de overdracht van referentietaken van VITO naar het VEKA
Van QB0-1QCE2OU-IS	84	84	Overdracht in uitvoering van de overdracht van referentietaken van VITO naar het VEKA
TOTAAL	3.328	3.328	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK
Nieuwe generieke werkwijze voor projecten met EU-financiering	333	333
TOTAAL	333	333

Voor 2021 wordt een totale ESR-uitgave van 333 keuro voorzien voor lonen in het kader van het door de EU gefinancierde project BE-REEL! Dit budget werd eerder ingeschreven onder artikel QE0-1QEE4KE-WT, maar wordt nu in het kader van de nieuwe generieke werkwijze voor projecten met EU-financiering ingeschreven via dit loonartikel.

De insourcing van de referentietaken Energie en Energiebalans bij het VEKA met bijhorende koppenuitbreiding (+ 12) en de omvorming van het VEA tot het VEKA met bijhorende inkanteling van 36 koppen vanuit het departement Omgeving voor energie- en klimaattaken vanaf 1 januari 2021, past in de versterking van de energie- en klimaatadministratie die in het Vlaams regeerakkoord is vastgelegd. De overdracht van de betreffende wedde- en werkingsmiddelen worden in het kader van de begrotingsopmaak 2021 overgeheveld naar de apparaatskredieten van het VEKA. De middelenoverdracht moet samen met de gerelateerde koppencorrectie (+ 48 koppen) toelaten het capaciteitstekort binnen het VEKA op korte termijn op te vangen. De koppenuitbreiding wordt geneutraliseerd in het kader van de koppenbesparingsdoelstelling van de Vlaamse Regering. Het VEKA zal wel de vastgelegde budgettaire besparing nakomen.

QE0-1QAE2ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Vanuit dit artikel worden apparaatskredieten van het VEKA gefinancierd. Het betreft een beperkt budget met algemene werkingskosten van het VEKA, persoonsgebonden ICT-middelen en investeringen in het apparaat.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2020 incl. overflow	331	358
<i>Overflow BA 2020</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
BA 2020 excl. overflow	331	358

<i>Index (B1)</i>	0	0
<i>Compensaties (B2)</i>	348	348
<i>Andere bijstellingen (B3)</i>	-3	-30
BO 2021	676	676

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Reden
Van QB0-1QAE2ZZ-WT	300	300	Overdracht vanuit het departement Omgeving in het kader van de uitbreiding van VEA tot VEKA
Van QB0-1QCE2OU-IS	48	48	Overdracht in uitvoering van de overdracht van referentietaken van VITO naar het VEKA
TOTAAL	348	348	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK
Generieke besparingsmaatregel op de apparaatsmiddelen (-1%)	-3	-3
Bijstelling na analyse van de vereffeningskalender		-27
TOTAAL	-3	-30

Het budget 2021 wordt verminderd met 3 keuro in uitvoering van de generieke besparingsmaatregel op de apparaatsmiddelen (-1%).

Het VEK wordt verminderd met 27 keuro na analyse van de vereffeningskalender.

VIII. LIJST MET AFKORTINGEN

AGION	Agentschap voor infrastructuur in het Onderwijs
ANB	Agentschap voor Natuur en Bos
AO	Algemene ontvangsten
BA	Begrotingsaanpassing
BBP	Bruto binnenlands product
BBT	Beleids- en begrotingstoelichting
BEN	Bijna-energieneutraal
BEV	Batterij-elektrisch voertuig
BO	Begrotingsopmaak
CEF	Connecting Europe Facility
CNG	Compressed natural gas
CPT	Clean power for transport
DAB	Dienst met afzonderlijk beheer
EBO	Energiebeleidsovereenkomst
EMD	Electricity Market Design richtlijn (EU Richtlijn 2019/944 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit)
ENOVER	Energie-Overleg Staat-Gewesten
EPB	Energieprestatie en binnenklimaat
EPBD	Energy performance of buildings directive
EPC	Energieprestatiecertificaat
E-peil:	Kengetal dat de energieprestatie van een gebouw en de vaste installaties ervan in standaardomstandigheden aangeeft
ESR	Europees stelsel van nationale en regionale rekeningen
ETS	Emissions Trading System
EU	Europese Unie
EV	Elektrisch voertuig
FOCI	Fonds voor Culturele Infrastructuur
GO!	Gemeenschapsonderwijs
GWh	Gigawattuur

HFB	Agentschap Facilitair Bedrijf
ICL	Indirect carbon leakage
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
ILVO	Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek
IRENA	International Renewable Energy Agency
IRR	Internal rate of return
ISE	Inhoudelijk structuurelement
IVA	Intern verzelfstandigd agentschap
kgoe	Kilogram olie-equivalent
kV	Kilovolt
kW	Kilowatt
kWe	Kilowatt elektrisch vermogen
kWh	Kilowattuur
LO	Leningsopbrengsten
LS	Laagspanning (≤ 1 kV)
MS	Middenspanning (> 1 kV en ≤ 26 kV)
MW	Megawatt
MWe	Megawatt elektrisch vermogen
NACE	Algemene Nomenclatuur van de Economische Activiteiten in de Europese Gemeenschap
NBR	Netto beleidsruimte
NEKP	Nationaal Energie- en Klimaatplan
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
PHEV	Plug-in hybride
PJ	Petajoule
PV	Fotovoltaïsch (EN: photovoltaic)
RED(II)	Renewable Energy Directive
REG	Rationeel energiegebruik
SDG	Sustainable Development Goals
TO	Toegewezen ontvangsten

TWh	Terrawattuur
VAK	Vastleggingskrediet
VCB	Vlaamse Confederatie Bouw
VEA	Vlaams Energieagentschap
VEKA	Vlaams Energie- en Klimaatagentschap
VEB	Vlaams Energiebedrijf
VEK	Vereffeningskrediet
VEKA	Vlaams Energie- en Klimaatagentschap
VEKP	Vlaams Energie- en Klimaatplan
VIF	Vlaams Infrastructuurfonds
VIPA	Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden
VITO	Vlaams Instituut voor Technologisch Onderzoek
VKF	Vlaams Klimaatfonds
VLIF	Vlaams Landbouwinvesteringsfonds
VME	Vereniging van Mede-eigenaars
VMSW	Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen
VREG	Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt
WKK	Warmte-krachtkoppeling

IX. BIJLAGE ‘OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN’

Voor een overzicht van de beleidsinitiatieven voor begrotingsjaar 2021 ter uitvoering van het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 of de Beleidsnota Energie 2019-2024 en de Beleidsnota Klimaat 2019-2024, wordt verwezen naar de toelichtingen bij de strategische en operationele doelstellingen (cfr. supra).

Een overzicht van de regelgevingsinitiatieven voor begrotingsjaar 2021 ter uitvoering van het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 of de Beleidsnota Energie 2019-2024 en de Beleidsnota Klimaat 2019-2024, is hieronder opgenomen.

1 ISE Energie				
Omschrijving initiatief	In uitvoering van SD	Indicatieve timing	Korte omschrijving	
Eengemaakte woningrenovatiepremie (BVR)	SD 1, OD 1.1	1 ^{ste} principiële goedkeuring april 2021 2 ^{de} principiële goedkeuring juli 2021 Definitieve goedkeuring september 2021	Samen met beleidsveld wonen	

Verzamelbesluit II (uitvoering verzameldecreet)	SD1, OD 1.1, OD 1.3 SD4 SD7	1 ^{ste} principiële goedkeuring oktober 2020 Definitieve goedkeuring december 2020	Uitvoering van bepalingen uit het verzameldecreet dat in juli 2020 door de Vlaamse Regering definitief werd goedgekeurd en in oktober door het Vlaams Parlement zal worden behandeld. Het gaat om zaken die begin 2021 al in werking moeten treden, o.a. uitbreiding Supercap tot WKK, verbod aardgas aansluitingen in grote verkavelingen, grote groepswoningbouwprojecten en grote appartementen, elektromobiliteit in gebouwen..., verlenging en versterking van de sloop- en heropbouwpremie, invoeren van een renteloos renovatiekrediet in samenhang met energieleening+.
Verzameldecreet II	SD1 SD6	1 ^{ste} principiële goedkeuring december 2020 Tweede principiële goedkeuring maart 2021 Definitieve goedkeuring mei 2021 Behandeling in Vlaams Parlement juni 2021	Decretale basis voor o.a. geïntegreerde woonrenovatiepremie, energiedataplatform/GDPR; ontwikkeling verwarmingskadaster/databank Verwarming; publicatie EPC-label/GDPR; boetes bijkomende installatie-eisen Advies SERV/MINA-raad/VTC vereist
Verzamelbesluit III	SD1	1 ^{ste} principiële goedkeuring december 2020 Definitieve goedkeuring maart 2020	O.a. uitvoering bepalingen verzameldecreet I, energiedata,...

BVR EPC NR renovatieverplichting	lite,	SD1	1 ^{ste} principiële goedkeuring december 2020 Definitieve goedkeuring februari 2020	EPC niet-residentieel (NR) lite, renovatieverplichting niet-residentieel
Evaluatie call groene warmte		SD3	1 ^{ste} principiële goedkeuring december 2020. Definitieve goedkeuring februari 2021	Evaluatie call groene warmte
Omzetting vierde en hernieuwbare energierichtlijn Energiedecreet (wijzigingen en energiebesluit)		SD 5, OD 5.1, 5.2, 5.7	1 ^{ste} principiële goedkeuring oktober 2020 2de principiële goedkeuring januari 2020 Definitieve goedkeuring april 2021 Behandeling in Vlaams Parlement juni 2021	Om de vierde Elektriciteitsrichtlijn (2019/944) en hernieuwbare energierichtlijn om te zetten zijn verschillende wijzigingen nodig. Een voorontwerp van decreet werd reeds in 2020 voorbereid. Parallel is gestart met de opmaak van een wijzigingsbesluit. Dit loopt mogelijk nog verder in 2021.

Oprichtingsbesluit (BVR)	VEKA	SD 6, OD 6.3	1 ^{ste} principiële goedkeuring oktober 2020 Definitieve goedkeuring december 2020	Aanpassing regelgeving ter omvorming van VEA tot VEKA (missie, visie, kernopdrachten VEKA; vereiste sectorale aanpassingen).
			1 ^{ste} principiële goedkeuring juli 2020 2de principiële goedkeuring september 2020 Definitieve goedkeuring oktober 2020 Behandeling in Vlaams Parlement november 2020	Aanpassing regelgeving ter omvorming van VEA tot VEKA (vereiste sectorale decretale aanpassingen) Advies SARO-SERV-MINA zijn ingewonnen
VEKA-decreet		SD6, OD 6.3		

2 ISE Klimaat			
Omschrijving initiatief	In uitvoering van SD	Indicatieve timing	
Aanpassingen ETS Luchtvaart (wijziging decreet en VER-besluit)	SD2, OD 2.3	1 ^{ste} principiële goedkeuring mei 2021 Tweede principiële goedkeuring juli 2021 Definitieve goedkeuring september 2021 Behandeling in Vlaams Parlement oktober 2021	Aanpassingen zijn nodig o.w.v. 2 redenen: 1) t.g.v. Verordening (EU) 2017/2392 van 13 december 2017 om de huidige beperkingen van het toepassingsgebied voor luchtvaartactiviteiten voort te zetten en de tenuitvoerlegging van een wereldwijde marktgebaseerde maatregel vanaf 2021 voor te bereiden, en Richtlijn (EU) 2018/410 (de richtlijn die de huidige ETS richtlijn aanpast voor de 4de handelsperiode) aan te passen, 2) t.g.v. CORSIA (Carbon Offsetting Reduction Scheme for International Aviation)